Vastaanottaja

Lappeenrannan kaupunki
Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimiala
Kadut ja ympäristö

Asiakirjatyyppi

Raportti

Päivämäärä

Toukokuu 2019

LAPPEENRANNAN JOUKKOLIIKENTEEN

VUOSIRAPORTTI 2018

RAMBØLL

LAPPEENRANNAN JOUKKOLIIKENTEEN VUOSIRAPORTTI 2018

Päivämäärä **16.5.2019**
Laatija **Mika Piipponen**

Hyväksyjä **Terhi Koski**

Kuvaus Lappeenrannan kaupunki- ja lähiliikenteen sekä siihen liittyvän palveluliikenteen vuosiraportti vuodelta 2018, joka sisältää myös toimenpide-ehdotuksia paikallisliikenteen kehittämiseksi. Raportin lopussa on paikallisliikenteen seurannan mittarit.

Kannen kuva: Mika Piipponen

Viite Joukkoliikenteen puitesopimus

Ramboll Finland Oy
Laserkatu 8
53850 LAPPEENRANTA
P +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
www.ramboll.fi

SISÄLTÖ

1.	**TIIVISTELMÄ**	**1**
1.1	*Lappeenrannan alueen joukkoliikenne*	*1*
1.2	*Kustannuskehitys*	*1*
1.3	*Matkustajamäärä*	*2*
2.	**TAUSTAA**	**3**
2.1	*Liikennetarjonta*	*3*
2.1.1	*Paikallisliikenne*	*3*
2.1.2	*Lähiliikenne*	*3*
2.1.3	*Kutsutaksit*	*4*
2.2	*Kaupunkiliikenteen kehityshankkeet*	*5*
2.2.1	*90 päivän kesäkortti*	*5*
2.2.2	*Lappeenrannan paikallisliikenteessä muutoksia 8.1.2018 alkaen*	*1*
2.2.3	*Digitransit.fi*	*2*
2.2.4	*Joukkoliikennepoliittinen ohjelma 2018-2030*	*2*
2.2.5	*Waltti – Suurten ja keskisuurten kaupunkien yhteinen lippu- ja maksujärjestelmä*	*2*
2.2.6	*Jäsenyys Suomen Paikallisliikenneliitto ry:ssä*	*3*
2.2.7	*Kaupungin joukkoliikennesivujen käyttö*	*3*
2.2.8	*Paikallis- ja lähiliikenteen markkinointi*	*4*
2.3	*Linja-autoliikenteen kustannusindeksi*	*4*
2.4	*Palvelupisteet*	*5*
2.4.1	*Waltti-palvelu- ja myyntipisteet*	*5*
2.4.2	*Lappeenrannan matkakeskus*	*5*
2.5	*Lappeenrannan lipputuotteet*	*5*
2.6	*Asiakaspalaute*	*8*
2.6.1	*Palautejärjestelmä*	*8*
2.6.2	*Vuoden 2018 nettiasiakaskysely*	*9*
3.	**TALOUS**	**12**
3.1	*Liikenteen nettokustannukset*	*12*
3.2	*Valtion tuki*	*13*
4.	**MATKUSTUS**	**15**
4.1	*Lappeenrannan paikallisliikenne*	*15*
4.2	*PALI-liikenne*	*16*
4.3	*Joutsenon suunnan lähiliikenne*	*16*
4.4	*Muu lähiliikenne*	*17*
4.5	*Waltti-liikenne koko kaupungin alueella*	*18*
4.6	*Opiskelijoiden matkustus*	*20*
5.	**LIPUNMYYNTI**	**21**
5.1	*Waltti-korttipohjat*	*21*
5.2	*Korttilataus*	*21*
6.	**ENNUSTEET JATKOKEHITYKSESTÄ**	**22**
6.1	*Alustava kustannusarvio paikallisliikenteen kustannuksista vuodelle 2019*	*22*
6.2	*Paikallisliikenteen matkustajamääräkehitys*	*22*
7.	**TOIMENPIDE-EHDOTUKSET**	**23**
7.1	*Asiakaskyselyn mukaiset kehityskohteet vuodelle 2019*	*23*
7.2	*Lipputuotteet*	*23*
7.2.1	*Työsuhdematkalipun käyttöönotto*	*23*
7.2.2	*Teatterilippu matkalippuna*	*24*
8.	**MITTARIT**	**25**

1. TIIVISTELMÄ

1.1 Lappeenrannan alueen joukkoliikenne

Lappeenrannassa kaupungin alueella tapahtuva, kaikille avoin joukkoliikenne ryhmitellään kolmeen osaan:

- *Paikallisliikenne*; 1.5.2014 alkaen kokonaan kaupungin kilpailuttamaa ja Autolinjat Oy:ltä ostamaa liikennettä, jossa kaupunki maksaa liikennöintikorvauksen ja saa kaikki lipputulot. Liikenteen suunnitteluvastuu on kaupungilla.
- *Lähiliikenne*; kaupungin rajojen sisäpuolella ns. ostoliikenteenä ajettavaa, kaikille avointa linjaliikennettä, joka ajetaan busseilla, pikkubusseilla tai 1+8 takseilla.
- *Kaukoliikenne*; avointa, kaupungin rajat ylittävää, markkinaehtoista linja- tai ELY-keskuksen ostamaa liikennettä.

Lisäksi liikenne kattaa ostoliikenteenä ajettavan, kaikille avoimen palveluliikenteen, jolla on kaksi reittiä keskusta-alueella. Kaikille avoimena liikenteenä ajetaan lisäksi kutsutaksiliikennettä sekä osa kouluvuoroista.

Lappeenrannan saama joukkoliikenteen valtionapu supistui edellisestä vuodesta 27.000 euroa (-4,7 %) 553.000 euroon (v.2017 tuki oli 580.000 €).

1.2 Kustannuskehitys

Lappeenrannan joukkoliikenteen kustannuskehitys on ollut maltillista, vaikka matkustus on kasvanut ja yksittäisten tuotteiden asiakashintoihin tehdyt muutokset ovat tarkoituksellisesti olleet kaupungin tulojen kannalta neutraaleja.

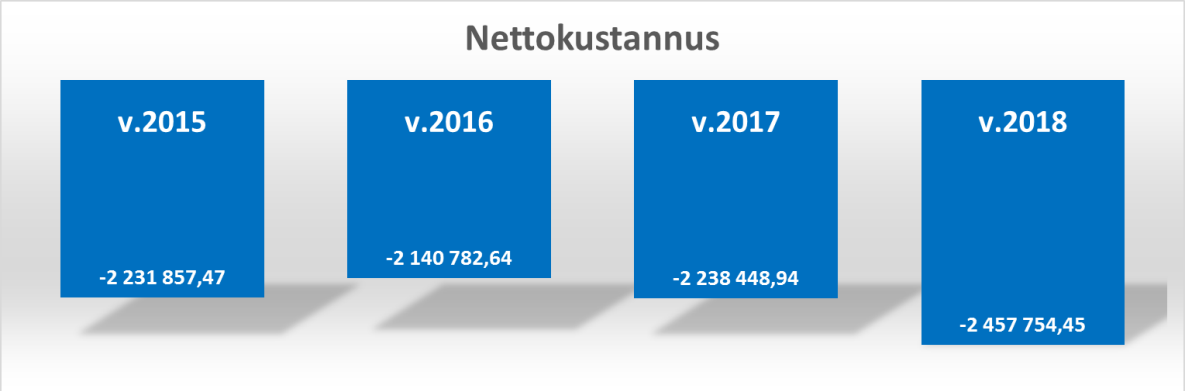

Nettokustannukset ovat kasvaneet vuodesta 2015 vuoteen 2018 yhteensä 225.897 € (+10,1 %), joista liikenteen ostojen sopimuksen mukaiset indeksikorotukset ovat 98.458 €. Koska asiakashintojen korotustarve on 1,87 kertainen liikenteen ostokustannusten nousuun verrattuna kaupungin joukkoliikennetuesta johtuen, asiakashintojen korotustarve olisi ollut 184.000 €.

Lappeenrannan paikallisliikenteen tehokkuus mitattuna nousuilla/linjakilometri on kasvanut vuodesta 2015 vuoteen 2018 12,8 %. Samaan aikaan paikallisliikenteessä tehtyjen matkojen määrä kasvoi 9,7 % (+149.425 matkaa) ja linjakilometrit vähenivät 2,8 % (-39.687 km/v).

	v.2015	v.2016	v.2017	v.2018	ero v.15-18
Matkat	1 537 616	1 579 891	1 667 930	1 687 041	9,7 %
Linja-km:t	1 435 272	1 520 255	1 499 056	1 395 585	-2,8 %
Nousua/km	1,07	1,04	1,11	1,21	12,8 %

Uuden kilpailutuskierroksen myötä myös lähiliikenteen ostokustannuksia on saatu pienennettyä.

Vuosi 2018 oli joukkoliikenteen hallinnon kustannusten kannalta poikkeuksellinen: kertaluonteisina kustannuksina kirjattiin henkilöstöjärjestelyistä, ostopalveluna tehdyistä sijaisuuksista ja joukkoliikennepoliittisen ohjelman päivityksen konsulttikustannuksista johtuen 249.000 € kustannukset. Hallinnollisia kustannuksia on myös lisännyt Waltti-järjestelmän kohonneet maksut, joita on kuitenkin kompensoinut Matkahuollon lipputuen ja clearing-palkkioiden loppuminen.

1.3 Matkustajamäärä

Lappeenrannan paikallisliikenteessä tehtiin kaikkiaan 1.687.041 matkaa vuoden 2018 aikana. Matkustajamäärä on kasvanut vuoden 2018 aikana 19.111 matkalla (+1,1 %). Vuotta aiemmin kasvu oli 6,0 %.

Palvelulinja (PALI)-liikenne palasi jälleen juurilleen ja nykyisin ajetaan enää P1 ja P3 -linjat.

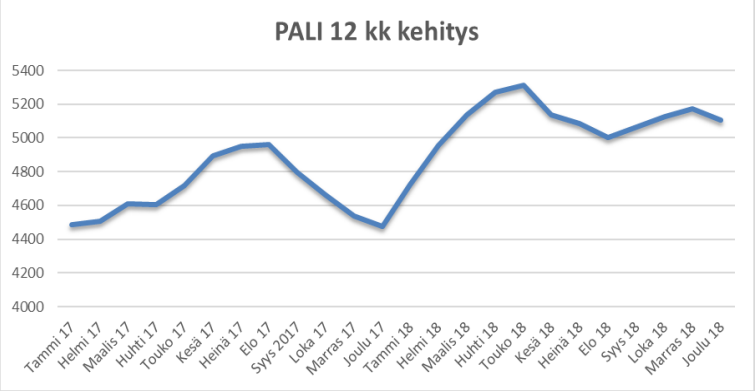

Lähiliikenteen Waltti-matkustus on kasvanut erityisesti linjan 100 (ELYn Imatra-Lappeenranta) osalta. Vuoden 2017 kasvu selittyy merkittävältä osin Matkahuollon kaupunkilippujen loppumisella.

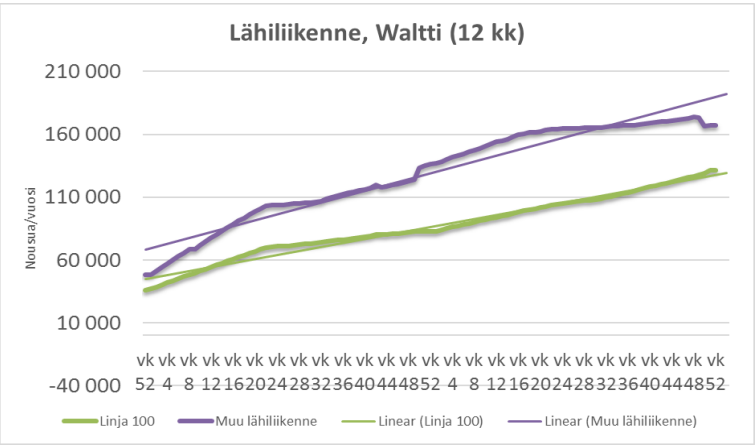

2. TAUSTAA

2.1 Liikennetarjonta

2.1.1 Paikallisliikenne

Paikallisliikenteen *linjat*

Tunniste	Linjan nimi	Liikennöitsijä
1	Yliopisto – Keskusta - Kiiskinmäki	Autolinjat Oy
2	Kivisalmi – Keskusta - Hovinpelto	Autolinjat Oy
3	Yliopisto	Autolinjat Oy
3K (30)	Kivisalmi - Kesämäki	Autolinjat Oy
4	Karhuvuori – Keskusta - Mäntylä	Autolinjat Oy
5	Yliopisto – Keskusta - Matkakeskus	Autolinjat Oy
7	Keskusta - Matkakeskus Keskusta - Mustola	Autolinjat Oy
10	Ruoholampi – Keskusta - Keskussairaala	Autolinjat Oy
12	Viikonlopun yöliikenne	Autolinjat Oy
47	Mäntylä – Koulukatu – Karhuvuori – Lauritsala - Mustola	Autolinjat Oy
P1 (1001)	P1 Kiiskinmäki	Autolinjat Oy
P3 (1003)	P3 Kivisalmi	Autolinjat Oy
1011	SaiPa Yliopisto – Keskusta - Jäähalli	Autolinjat Oy
1012	SaiPa Kivisalmi – Keskusta - Jäähalli	Autolinjat Oy

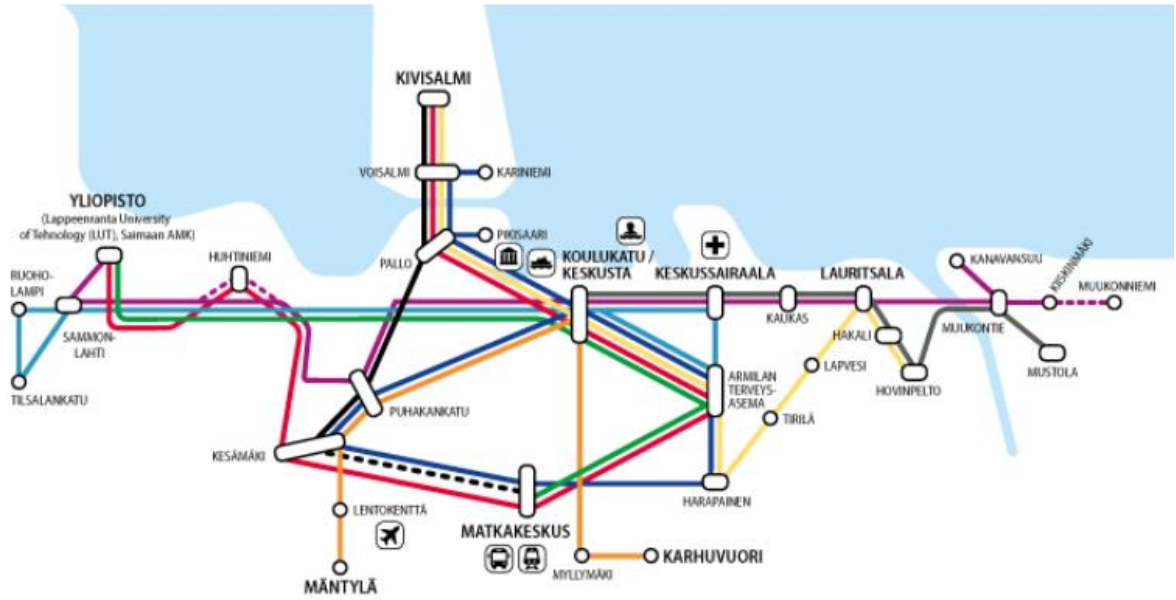

Kuva: *Paikallisliikenteen linjakartta*

2.1.2 Lähiliikenne

Tunniste	Linjan nimi	Liikennöitsijä
100	*Lappeenranta-Joutseno-Imatra*	*Kaakkois-Suomen ELY*
110	Joutseno-Lappeenranta kohde 7	E. Rantanen Oy
111	Joutseno-Lappeenranta kohde 8	E. Rantanen Oy
112	Imatra-Joutseno-Lappeenranta kohde 9	E. Rantanen Oy

113	Joutseno-Lappeenranta kohde 10	Toimi Vento Ky
120	Ravattila-Konnunsuo-Kivisaari kohde 4	Joutsenon Auto- ja KP
121	Penttilä-Leppälä-Ravattila kohde 5	Joutsenon Auto- ja KP
122	Ahola-Kuurmanpohja kohde 6	Joutsenon Auto- ja KP
130	Partala-Soskua kohde 3	Tilausliikenne Hänninen Oy
200	Nuijamaa kohde 1	Toimi Vento Ky
300	Vainikkala, Koulup.	Kuljetus Mikkonen Ky
301	Vainikkala M-P++	Kuljetus Mikkonen Ky
310	Rapattila, kohde 1	Tilausliikenne Hänninen Oy
500	Turkkila-Rapattila-Turkkila, kohde 1	Tilausliikenne Hänninen Oy
601	Ylämaa kohde 3 M-P	Autolinjat Oy
602	Ylämaa kohde 3 Koulup.	Autolinjat Oy
603	Lappeenranta-Hytti-Ylämaa kohde 2	Toimi Vento Ky
610	Simola-Rikkilä kohde 2	Toimi Vento Ky
620	Tani-Pulsa-Korkea-aho kohde 2	Tilausliikenne Hänninen Oy

2.1.3 Kutsutaksit

Kutsutaksiyhteys klo 5.42 Helsinkiin lähtevään junaan välillä Skinnarila-Matkakeskus

Vuoro ajetaan ennakkotilausten perusteella maanantaista perjantaihin, ei kuitenkaan juhlapyhinä. Palvelu maksaa asiakkaalle 5 €/suunta. Kyyti tilataan Taksi Saimaa Oy:ltä. Samalle junalle ajetaan Hovinpellolta 5.10 lähtevä linjan 2 H-vuoro.

Torstaisin liikennöivät kutsutaksit Ylämaan alueella

Kutsutaksi on kaikille avointa palveluliikennettä, josta peritään linja-autoliikenteen mukainen taksa. Kutsutaksi ajaa ennakolta määrättyä reittiä ja taksin tilaus tulee tehdä ennakkoon soittamalla liikennöitsijälle.

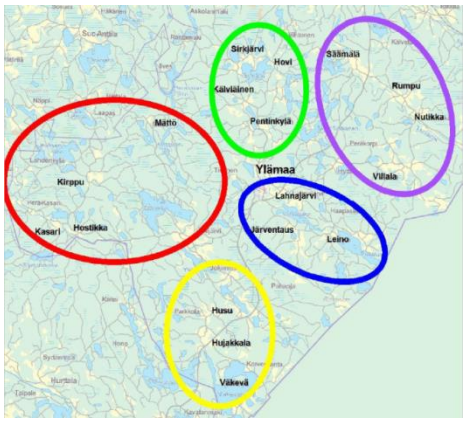

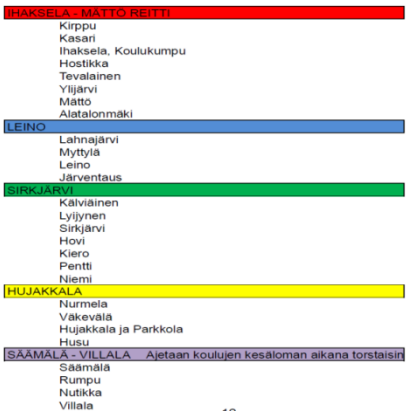

Kutsutaksiliikenne koulujen lomien aikana

Kyyti tilataan Taksi Saimaa Oy:ltä edellisenä päivänä. Palvelu maksaa asiakkaalle 5 €/suunta.

Ajettavat vuorot
- Lappeenranta-Vilkjärvi-Pulsa-Tani-Lappeenranta (ke)
- Nuijamaa-Rapattila-Lappeenranta (ke)
- Ahola-Suokumaa-Leppälä (to)

Kutsutaksiliikenne Venäjän juniin

Taksi Saimaa Oy ajoi liityntäkuljetukset Allegron ja Tolstoin junavuoroille välillä Lappeenranta - Vainikkalan rautatieasema – Lappeenranta 31.12.2018 saakka. Vuoden 2019 alusta alkaen liikenteestä vastaa Kajon Oy. Liityntätaksi palvelee myös muita kuin junamatkustajia ennakkotilauksella reitin varrelta, jos tilaa on. Matkan hinta aikuiselta on 10 € ja alle 17-vuotiaalta 5 €/suunta.

Avoimet koulukuljetukset

Palvelun tavoitteena on mahdollistaa koulukuljetusreittien varrella asuvien kuntalaisten pääsy palvelujen ja joukkoliikenteen jatkoyhteyksien ääreen aluekeskuksiin. Matka on aina varattava etukäteen liikennöitsijältä.

Reitit
- 4 Korkea-ahon, Tanin ja Melkkolan alue (Autolinjat Oy)
- 12 Vainikkalan, Haapajärven ja Kasukkalan alue (Kajon Oy)
- 13 Vehkataipaleen ja Mikonsaaren alue (Tilausliikenne Hänninen Oy)
- 14 Kontu, Marttilan alue ja Nuijamaan kk (Taksi Riitta Rautiainen)
- 16 Nuijamaa ja Partala (Taksi Jarva Oy)
- 21 Ylämaan alue, Pulsan ja Korkea-ahon suunta (Taksi Helena Laapas)
- 22 Ylämaan alue, Villalan, Leinon ja Ylijärven suunta (Autolinjat Oy)
- 28 Pontus, Kanavansuu, Mustola ja Hovinpelto (Taksi Jarva Oy)
- 30 Kuurmanpohjan, Vesikkolan, Aholan ja Korvenkylän alue (Autolinjat Oy)

2.2 Kaupunkiliikenteen kehityshankkeet

2.2.1 90 päivän kesäkortti

Lappeenrannassa otettiin keväällä 2018 käyttöön 90 päivää voimassa oleva, edullinen kesälippu. Tavoitteena oli saada lisämatkustusta ja lipputuloja, jolloin nettokustannus pienenee ja nykyisen kesäajan palvelutason ylläpito on entistä perustellumpaa.

Kesälippu on kuten 30 päivän kausilippu, mutta tuotteen myyntiaika netissä ja alkaa 1.5. ja päättyy 31.5.2018. Tuotteen voi ostaa netistä tai palvelupisteestä samalle kortille, jossa on ollut tai on jäljellä alle 30 päivää kausilipputuotteita. Lippu on voimassa 90 päivää sen ensimmäisestä leimauksesta, kuitenkin enintään 16.9.2018 saakka. Käyttämättä jääneitä päiviä ei hyvitetä. Kesäkortin vaihto takaisin muuksi kausituotteeksi tapahtuu palvelupisteessä. Ei autossa eikä netissä. 90 päivän kesälippua ei voi ostaa autosta eikä sitä voi lisäladata.

Kesälipun hinnoittelu

Aikuinen
- 1 vyöhyke 80 €
- 2 vyöhykettä 100 €
- 3 vyöhykettä 110 €

Lapsi
- 1 vyöhyke 55 €
- 2 vyöhykettä 70 €
- 3 vyöhykettä 80 €

Vaikka markkinointi jäi vähäiseksi, lippuja myytiin 424 kpl, joista 83 % aikuisille. Hinta senioreille oli sama kuin aikuisille ja siksi senioreista lipun osti ainoastaan ne, jotka matkustavat paljon. Seniorit tekivät keskimäärin 105,5 matkaa/myyty lippu, kun aikuisilla määrä oli 94,6 ja lapsilla 57,1 matkaa.

	Myynti		Matkustus		
	kpl	€	kpl	kpl/lippu	€/matka
Aikuinen kausi 90	353	28 490,00 €	33 395	94,6	0,85 €
Lapsi kausi 90	49	2 840,00 €	2 798	57,1	1,02 €
Seniori kausi 90	22	1 660,00 €	2 321	105,5	0,72 €
Yhteensä	424	32 990,00 €	38 514	90,8	0,86 €

Verrattaessa heinäkuun kausilippujen matkustajamääriä vuosina 2017 ja 2018 nähdään, että matkustus on kasvanut 19,1 % eli 4.960 matkalla kuukaudessa. Senioreiden kausilippukatkat kasvoivat 105,2 % ja aikuisten 43,3 %. Koska 90 päivän kesälippu on voimassa 3 kk, teoreettinen kausilippumatkojen lisäys kesällä olisi jo ensimmäisenä kesänä ollut noin 15.000 matkaa.

	v. 2018			v.2017	Muutos	
	30 pv	90 pv	yht	30 pv	kpl	%
Aikuinen	12 982	9 889	22 871	15 964	6 907	43,3 %
Lapsi	575	575	1 150	2 895	-1 745	-60,3 %
Seniori	1 348	727	2 075	1 011	1 064	105,2 %
Opiskelija	4 878	0	4 878	6 144	-1 266	-20,6 %
Yhteensä			30 974	26 014	4 960	19,1 %

2.2.2 Lappeenrannan paikallisliikenteessä muutoksia 8.1.2018 alkaen

Lappeenrannan paikallisliikenteen linjoihin ja vuoroihin tehtiin 8.1.2018 alkaen muutoksia, jotka on tehty syyskaudella saadun, talven aikatauluja koskeneen asiakaspalautteen perusteella.

Taajama-alueen kaikkiin kotitalouksiin jaetiin ennen joulua uusi aikatauluvihko, joka korvaa loppukesällä jaetun aikatauluvihkon.
Suurin muutos oli linjojen 3 ja 9 yhdistäminen yhdeksi linjaksi 3. Tällä muutoksella saadaan parempi vuorotarjonta Voisalmeen ja Huhtiniemeen sekä Pikisaareen, joiden kautta uusi linja 3 kulkee. Linja 9 loppui samassa yhteydessä kokonaan.

Linjan 3 uusi reitti lähtee Kariniemestä, josta se kulkee Kivisalmen Kivistönkadun kautta Tyysterniemeen ja Pikisaareen, jonka jälkeen keskustaan. Keskustasta linja kulkee yliopistolle muuten samaa reittiä kuin ennen, mutta kiertää Puhakankadun lenkin. Uusi reitti mahdollistaa kaupungin pohjoisilta osilta kulkemisen suoraan esimerkiksi Puhakankadulle. Lauantaisin linja 3 kulkee ainoastaan keskustan ja Kivisalmen väliä.

Muita muutoksia olivat:

- Linjalle 4 ja 5 tehdyt yksittäisten lähtöaikojen korjaukset
- Linjalle 10 lisätty vuoropari illaksi: kello 17.25 pääsee Ruoholammelta keskustaan ja kello 19.50 keskustasta Ruoholammelle.
- Linjan 12 reitti muuttuu niin, että se ei mene enää keskustasta yliopistolle Matkakeskuksen kautta. Reitille lisätään Kiiskinmäessä ja Kivisalmessa käynnit.
- Linjalle 47 on lisätty lauantai- ja sunnuntai-illoiksi vuoro keskustasta Mäntylään.

- Onnelantieltä poistettiin yksi pysäkkipari linjan 2 nopeuttamiseksi
- Palveluliikenteen molemmille syksyllä 2017 ajetuille linjoille lisättiin toinen ajopäivä. Näin palveluliikenteen ajomäärä kaksinkertaistuu.

2.2.3 Digitransit.fi

Kaupunki on mukana Liikenneviraston (LIVI), Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n (LMJ) hankkeessa, jossa uudistunut matka.fi –reittihakua kehitetään uudeksi digitransit.fi -reittihauksi siten, että Waltti-liikenteen osalta vuorojen reitit ja aikataulut saadaan suoraan Waltista järjestelmään.

Lappeenrannan kaupunki on mukana lisäksi pilottihankkeessa, jossa Digitransit myös paikantaa paikallisliikennebussien sijainnin ja näin saadaan tulevaisuudessa entistä parempaa informaatiota asiakkaille Lappeenrannan ja muiden kaupunkien joukkoliikenteestä. Jo tätä ennen Lappeenrannan kaupunki on ollut aktiivisesti mukana paikallisen bussisovelluksen kehittämistyössä OCTO3 Oy:n ja Autolinjat Oy:n kanssa.

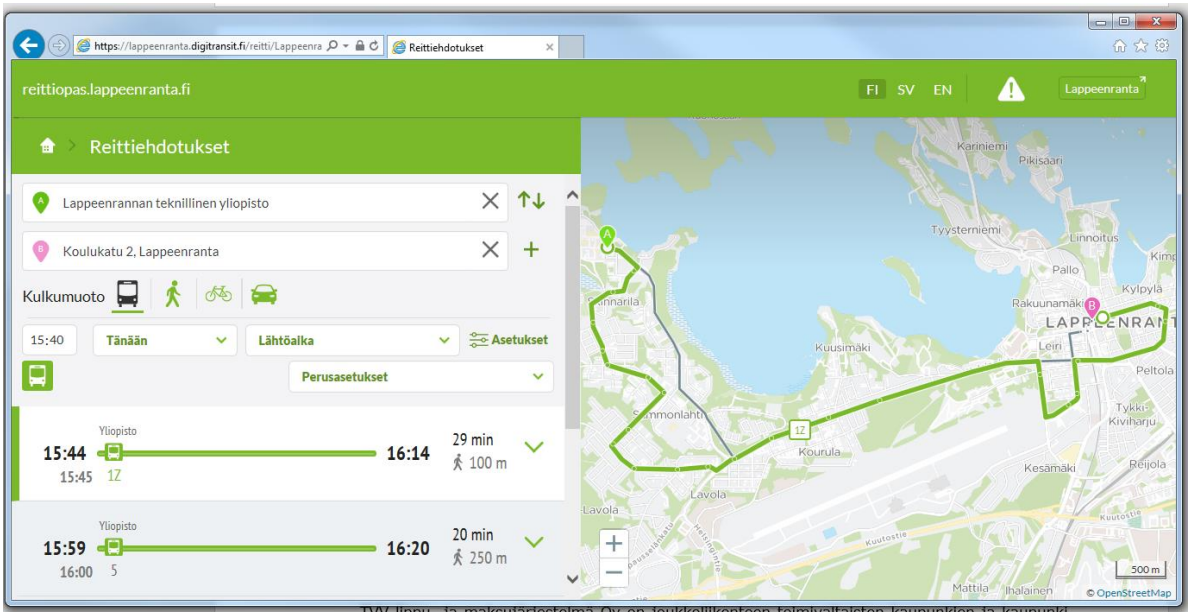

2.2.4 Joukkoliikennepoliittinen ohjelma 2018-2030

Lappeenrannan kaupunginvaltuusto hyväksyi edellisen joukkoliikennepoliittisen ohjelman vuonna 2013. Elinvoima ja kaupunkikehitys -toimialan kadut ja ympäristö -vastuualue on laatinut yhdessä konsultin kanssa Joukkoliikennepoliittisen ohjelman ajalle 2018 – 2030 ohjaamaan joukkoliikenteen suunnittelua. Ohjelman laatimisessa on otettu huomioon eri asukasryhmät kehittämistyöpajoissa ja työn laatimista on ohjannut kaupunkikehityslautakunnan jäseniä ohjausryhmässä.

Joukkoliikennepoliittinen ohjelma kattaa koko kaupungin alueen joukkoliikenteen ja laajasti eri toimijoiden näkemyksiä. Työhön on kytketty kiinteästi asiakasnäkökulma ja eri käyttäjätahoja osallistunut uusien ideoiden tuottamiseen. Siinä on määritelty asiakasnäkökulmasta kehityssuunnat ja tavoitteet joukkoliikenteelle, joukkoliikenteen rahoituksen tilanne sekä palvelutaso Lappeenrannan alueelle.

2.2.5 Waltti – Suurten ja keskisuurten kaupunkien yhteinen lippu- ja maksujärjestelmä

TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy on joukkoliikenteen toimivaltaisten kaupunkien ja kaupunkiseutujen omistama, yhdessä Liikenneviraston kanssa perustama yhtiö, joka ylläpitää Waltti-lippu-

ja maksujärjestelmää. Valtio luopui omistajuudesta Waltti-järjestelmää hallinnoivassa TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy:ssä 1. heinäkuuta 2018 ja osakkeet osti Helsingin seudun liikenne (HSL).

Liikennepalvelulaki tuli pääosin voimaan 1.7.2018. Tietojen ja tietojärjestelmien yhteen toimivuutta koskevat säännökset tulivat voimaan jo 1.1.2018. ITS-direktiiviin liittyvät älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöönottoon liittyvät säännökset tulivat voimaan 1.10.2017. Lakimuutosten vaatimukset muuttavat myös Waltti-järjestelmää ja aiheuttamaan sen osakkaille lisäkustannuksia. Liikennepalvelulaki sisältää vaatimukset joukkoliikenteen lippujärjestelmien yhteen toimivuudesta ja järjestelmissä olevien tietojen avoimuudesta. Velvollisuus koskee sekä markkinaehtoista että kilpailutettua joukkoliikennettä. Liikennepalvelulain tultua voimaan julkiset toimijat eivät myöskään saa hankkia muita kuin yhteen toimivia lippu- ja maksujärjestelmiä.

2.2.6 Jäsenyys Suomen Paikallisliikenneliitto ry:ssä

Lappeenrannan kaupunki on Suomen Paikallisliikenneliitto ry:n jäsen.

Suomen Paikallisliikenneliitto ry on joukkoliikenteen järjestämisestä vastaavien kaupunkien ja kaupunkiseutujen viranomaisten joukkoliikenteen yhteistyö- ja edunvalvontajärjestö. Liiton tärkeimmät toiminta-alueet ovat vaikuttaminen julkiseen valtaan päin paikallisliikenteen kannalta tärkeissä kysymyksissä sekä joukkoliikennetietouden ja ammattitaidon syventäminen. Paikallisliikenneliiton palveluihin kuuluu julkaisujen, suunnitteluohjeiden sekä koulutustilaisuuksien tuottaminen ja järjestäminen.

Paikallisliikenneliiton varsinaiset jäsenet ovat Helsingin seudun liikenne (HSL), Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Oulun, Porin ja Salon kaupungit, Meri-Lappi sekä Tampereen ja Turun joukkoliikenneyksiköt.

2.2.7 Kaupungin joukkoliikennesivujen käyttö

Lappeenrannan kaupungin joukkoliikennesivuja ylläpitää Lappeenrannan kaupungin teknisen toimen kadut ja ympäristö. Sivuilla kävijämäärät ovat vähentyneet vuodessa 6,9 % (17.690 käyntiä), mutta viidessä vuodessa kasvu on ollut 63,3 % % (+93.017 käyntiä/vuosi):

	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017	v.2018
Paikallisliikenne	126 399	149 390	172 098	157 285	158 199	146.506
- Aikataulut	126 399	149 390	172 098	155 762	154 111	141.888
- Juhlapyhä- ja poikkeusliikenne				1 287	2 276	2.992
- Yhteydet Helsingin juniin					817	400
- Ohjeita onnistuneelle matkalle					402	624
- Saipa-aikataulut				236	367	545
- Aikataulut/kustuyhteys 5:42 junalle					226	57
Lähiliikenne	0	0	0	35 871	50 531	41.618
- Aikataulut ja reitit				33 656	49 164	38.905
- Kaikille avoin koulukuljetus				740	495	659
- Kutsutaksiliikenne Venäjän juniin				790	413	1.348
- Waltti-koulumatkatukilippu					318	498
- Ohjeita onnistuneelle matkalle				685	141	208
Waltti-matkaliput ja hinnat	14 877	16 230	16 861	20 531	43 835	47.066
- Matkaliput ja hinnat	14 877	16 230	16 861	9 436	24 021	22.325
- Maksuvyöhykkeet				2 881	6 259	6.233
- Lipunmyynti ja lataus				3 366	7 271	11.462
- Usein kysyttyä				1 814	2 802	3.206

- Waltin kelpoisuus linja-autossa				939	1 746	2.006
- Matkustusohjeet ja -asiakirjat				963	1 036	1.109
- Waltti-koulumatkatukilippu				1 132	700	725
Muut sivut	5 592	5 365	4 277	3 500	5 010	4.695
- Kaukoliikenne					2 901	2.824
- Palvelulinjat	5 592	5 365	4 277	3 500	2 109	1.871
	146 868	170 985	193 236	217 187	257 575	239.885

Viime vuoden vähentyneet kävijämäärät selittyvät pitkälti mobiililaitteiden ja ennen kaikkea reittihakuohjelmien suosion kasvulla.

2.2.8 Paikallis- ja lähiliikenteen markkinointi

Markkinointi on keskittynyt viime vuosina pitkälti Waltti-liikenteeseen, joka alkoi Lappeenrannan paikallisliikenteestä 4.1.2016, laajeni kesäkuussa Imatra-Lappeenranta –liikenteeseen suorien vuorojen osalta ja koko kaupungin kattavaksi Waltti saatiin v. 2016 koulujen syyslukukauden alkaessa.

Vuoden 2018 osalta markkinointi on ollut lähinnä muutoksista tiedottamista.

2.3 Linja-autoliikenteen kustannusindeksi

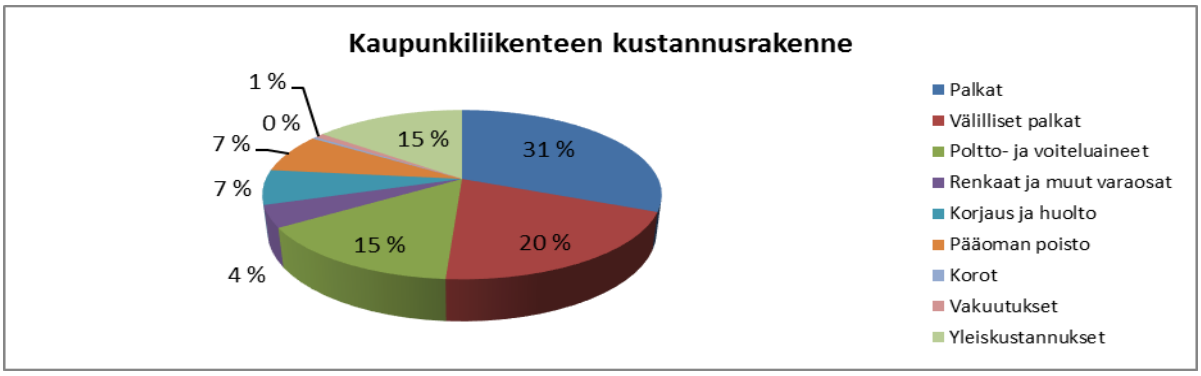

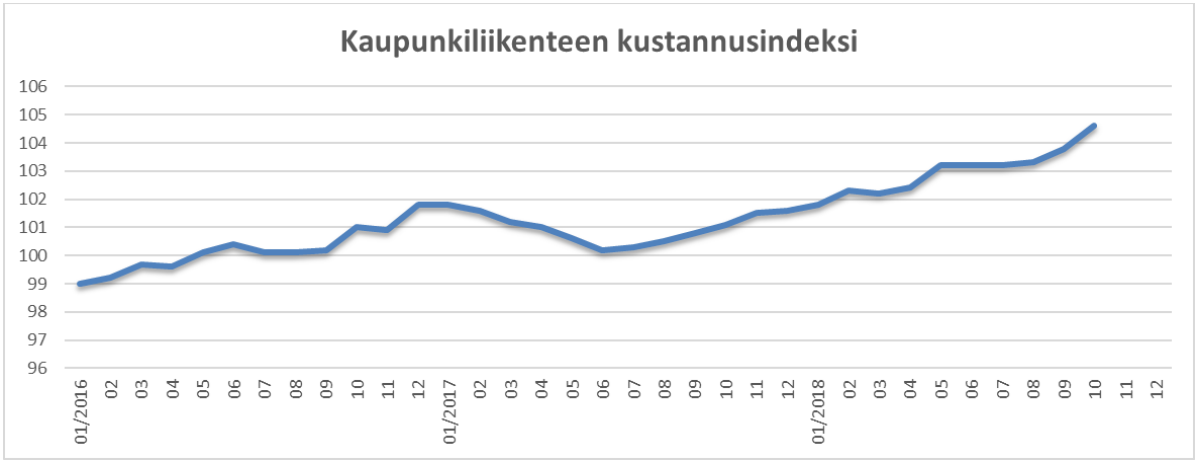

Viimeisen 12 kk aikana kustannukset ovat kasvaneet 3,8 %, joka on ostoliikennesopimusten mukaisesti myös siirtynyt liikenteen ostokustannuksiin.

Lähde: Linja-autoliikenteen kustannusindeksi 2018, marraskuu. Tilastokeskus

2.4 Palvelupisteet

2.4.1 Waltti-palvelu- ja myyntipisteet

Asiakaspalvelukeskus Winkki, Villimiehenkatu 1 (kaupungintalon 1. krs) avoinna ma-pe 8:00-17:00.

Kampuskauppa Aalef, Laserkatu 10 (yliopisto) avoinna ma-to 7:45-18:00, pe 7:45-16:00

Joutsenon kirjasto, Waltti-palvelupiste, Keskuskatu 2 avoinna ma-to 10:00-19:00, pe-la 10:00-15:00.

Netti-kauppa: https://kauppa.waltti.fi/

Waltti-tuotteiden lisälataus onnistuu nettikaupassa ja palvelupisteissä, sekä kaikissa Waltti-liikenteen busseissa (1.1.2019 alkaen busseissa 2 € latauspalkkio).

R-kioskit: Waltti-lisälatauksia voi Lappeenrannassa tehdä myös
- Suonionkadun,
- Valtakadun ja
- Karjalantien R-kioskeissa, jotka perivät muista latauspisteistä poiketen 3,8 prosentin latauspalkkion laskettuna lipun hinnasta.

2.4.2 Lappeenrannan matkakeskus

VR:n aukioloajat:
- Rautatieaseman odotustilat (Ratakatu 23) avoinna ma-la klo 5.30-21.00 ja su klo 8.00-21.00
- Lipunmyynti suljettiin Lappeenrannassa 8.1.2016.

Matkahuollon myyntipisteet:
- Lappeenrannan Matkahuolto muuttui asiamiespisteeksi 2.7.2018. Asiamiehenä toimii K-Market Ratakatu (Ratakatu 31): ma-pe 7-23, la-su 9-23
- R-Kioskit (vain Matkahuollon omien korttien lataus): Kauppakatu 77, Suonionkatu 18

2.5 Lappeenrannan lipputuotteet

Lipputuotteet ja hinnat vuonna 2018

Viikonloppuisin, arkipyhinä ja lisäksi arkena klo 17.30 jälkeen arvolippujen osalta noudatetaan hiljaisen ajan hintoja, muuna aikana perusmatkan hintoja. Kerta- ja arvolippujen hintaan sisältyy 60 minuutin vaihto-oikeus maksettujen vyöhykkeiden sisällä. Hiljaisen ajan alennus kertalippujen osalta poistui 1.1.2019.

Kertalippu

		1 vyöhyke	2 vyöhykettä	3 vyöhykettä
Aikuiset	Perusmatka	3,20 €	6,50 €	9,00 €
	Hiljainen aika	2,50 €	5,00 €	7,00 €
Junnu 7-16 v.	Perusmatka	2,00 €	3,70 €	5,10 €
	Hiljainen aika	1,50 €	2,80 €	3,80 €

Kertalipulla vaihto-oikeus osoitetaan ensimmäisen matkaosuuden kuittiin tulostuvalla kellonajalla. Arvolippu leimataan vaihtomatkallakin, mutta veloitusta ei tehdä, jos vaihtoaikaa on jäljellä. HUOM! Imatran kaupunki ei ole mukana Waltissa, joten Imatralta bussiin noustessa ei kerta- ja arvolipputuotteilla ole käytössä hiljaisen ajan alennusta, vaikka matka jatkuisi Lappeenrannan alueelle.

		1 vyöhyke	2 vyöhykettä	3 vyöhykettä
Aikuiset	Perusmatka	3,20 €	6,50 €	9,00 €
Junnu 7-16 v.	Perusmatka	2,00 €	3,70 €	5,10 €

1.1.2019 alkaen hiljaisen ajan alennus poistuu kertalipuilta. Perusmatkan osalta hinta säilyy ennallaan.

Arvolippu

		1 vyöhyke	2 vyöhykettä	3 vyöhykettä
Aikuiset	Perusmatka	2,45 €	5,00 €	6,90 €
	Hiljainen aika	1,90 €	3,85 €	5,35 €
Opiskelijat	Perusmatka	1,60 €	3,27 €	3,45 €
	Hiljainen aika	1,25 €	2,55 €	2,68 €
+65 seniori	Perusmatka	2,45 €	5,00 €	6,90 €
	Hiljainen aika	1,25 €	3,85 €	5,35 €
Junnu 7-16 v.	Perusmatka	1,40 €	2,86 €	3,02 €
	Hiljainen aika	1,10 €	2,24 €	2,34 €

Arvolipulla voi maksaa useamman samaan tai edullisempaan ikäryhmään kuuluvan henkilön matkan samalla kertaa. Jos maksat useamman henkilön tai matkustat kortin oletusvyöhykkeiden ulkopuolelle, ilmoita asiasta kuljettajalle ennen leimausta. +65 seniorin arvolipulla noudatetaan hiljaisen ajan hinnoittelua myös arkisin klo 9-14.

1.1.2019 alkaen hiljaisen ajan hinnat alenivat 0,10 €/matka.

30 päivän kausiliput

	1 vyöhyke	2 vyöhykettä	3 vyöhykettä
Aikuiset	53,00 €	55,00 €	56,00 €
+65 Seniori	53,00 €	55,00 €	56,00 €
Opiskelijat	41,00 €	43,00 €	44,00 €
Junnu 7-16 v.	32,00 €	35,00 €	36,00 €

Kausilippujen jokaisen vyöhykkeen hintoihin tulee 1.1.2019 alkaen 1,00 € korotus. Korotus koskee kaikkia ikäryhmiä.

Päivälippu

Päivälippu on voimassa 24 tuntia ja käy koko Lappeenrannan Waltti-alueella.

Päivälipun hinta on 5 euroa ja niitä myydään asiakaspalvelukeskus Winkissä, Joutsenon Waltti-palvelupisteessä, yliopiston Aalef-kaupassa.

Päivälippu 1.1.2019 alkaen: Päivälippu on voimassa 24 tuntia ja käy koko Lappeenrannan Waltti-alueella ja siinä on kaksi hintavyöhykettä:

1. Lappeenrannan paikallisliikennealue 5,00 euroa

2. Koko Lappeenrannan kaupungin alue 10,00 euroa

Mobiililippu

Voimassa vain paikallisliikenne alueella (vyöhyke A)			
		PayiQ	Reissu
Aikuiset	Perusmatka	3,00 €	2,90 €
	Hiljainen aika	2,30 €	2,25 €
Opiskelijat	Perusmatka	2,00 €	2,00 €
	Hiljainen aika	1,60 €	1,50 €
Junnu 7-16 v.	Perusmatka	1,70 €	1,70 €
	Hiljainen aika	1,30 €	1,30 €

Lappeenrannan paikallisliikennealueella (vyöhyke A) hyväksytään alla olevien toimittajien mobiililippu maksuvälineenä 3.7.2017 alkaen. Matkustajalle sovelluksilla maksaminen on kertalippua halvempaa ja maksutapa soveltuu erityisesti paikallisliikenteen satunnaiskäyttäjille.

Mobiililippu on voimassa ostohetkestä 90 minuuttia, joten voit ostaa sen jo ennen pysäkille menoa. Näytä lippu mobiililaitteesta kuljettajalle. Kuljettajalla on oikeus tarkastaa alennuksiin oikeuttavilta peruste alennukseen (ikä, opiskelijakortti)

Ennen mobiililipun ostamista asiakkaan tulee ladata puhelimensa sovelluskaupasta ilmainen toimittajan sovellus. Sovellukset ovat ladattavissa AppStoresta ja Google Play -sovelluskaupasta.

Maksuttomaan matkustamiseen oikeutetut ryhmät

Lastenvaunujen ja -rattaiden kanssa liikkuvat matkustavat maksutta paikallisliikennealueella. Huomioithan, että paikallisliikenteen linja-autoon mahtuu turvallisuuden vuoksi pääsääntöisesti kahdet lastenvaunut kerrallaan.

Rollaattoria käyttävät matkustavat maksutta hiljaisena aikana ja arkisin klo 9.00 - 14.00 paikallisliikenne alueella.

Alle 7-vuotiaat matkustavat maksutta aikuisen seurassa.

Veteraanien näyttölippu on entiseen tapaan maksuton.

Veteraanien bussilippu 2019

Veteraanilipun käyttöoikeuden saa Lappeenrannassa kirjoilla oleva henkilö, joka on osallistunut kutsuttuna, määrättynä tai vapaaehtoisesti vuosina 1939 - 1945 käytyihin Suomen sotiin. Lippu on näyttölippu, joka esitetään kuljettajalle matkan alkaessa.

Veteraanilippua luovutetaan Lappeenrannan kaupungin toimesta ja se on voimassa yhden vuoden kerrallaan. Veteraanitunnusta ei tarvitse esittää, jos voimassa oleva näyttölippu on mukana. Veteraanilippu on henkilökohtainen ja lipun haltijan tulee varautua todistamaan henkilöllisyytensä.

Ilmaista näyttölippua vuodelle 2019 voi hakea 3.12.2018 alkaen kaupungintalon 1. kerroksen asiakaspalvelukeskus Winkistä ma-pe klo 9.00 - 16.00.

Joutsenossa lippuja voi hakea Joutsenon kirjastosta ma - pe klo 11.00-15.00.

Matkahuollon 44- ja 22-matkan sarjakortit

Matkahuollon valtakunnalliset 44- ja 22-matkan sarjakortit kelpaavat edelleen maksuksi myös paikallisliikenteessä. Huomioithan, että Matkahuollon valtakunnallisiin sarjakortteihin ja muihin tuotteisiin ei sisälly 60 minuutin maksutonta vaihto-oikeutta paikallisliikenteessä.

Lappeenrannan sarjakortti

"Sarjakortti Lappeenranta" oikeuttaa 42 matkaan, joiden enimmäispituus on 45 kilometriä. Lipun asiakashinta on 61 euroa ja sen voi ostaa Lappeenrannan Matkahuollosta Ratakadulta. Sarjakortin hinta on halvempi kuin aiemman seutulipun. Sarjakortti ei käy maksuvälineenä Lappeenrannan paikallisliikenteessä.

2.6 Asiakaspalaute

2.6.1 Palautejärjestelmä

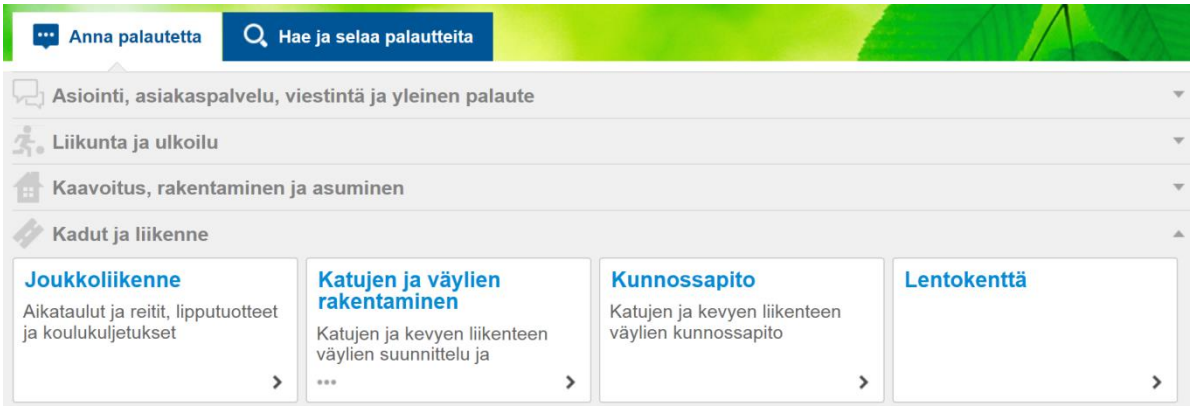

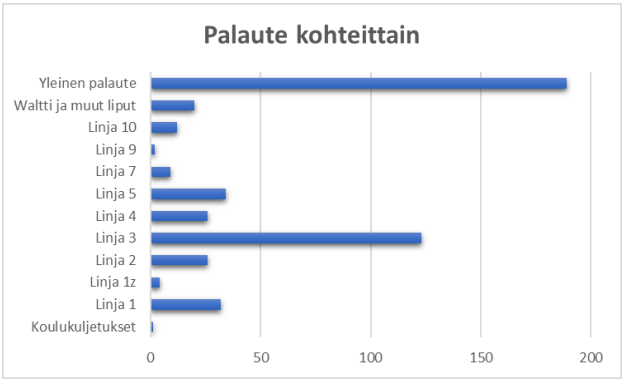

Lappeenrannan kaupungin palautejärjestelmän kautta tulleiden joukkoliikennettä koskevien palautteiden määrä on kasvanut vuodessa 37,2 %. Näistä 268 (edellisvuonna 193) kohdistuu yksittäiseen linjaan – kärjessä linja 3. Yleisiä palautteita oli 189 kpl ja Walttia- tai muita lipputuotteita koskevia 20 kpl.

2.6.2 Vuoden 2018 nettiasiakaskysely

Kysely on toteutettu vuosittain vuodesta 2012 lähtien. 1.5.2014 alkaen paikallisliikennettä hoitavalla Autolinjat Oy:llä on ollut mahdollisuus saada sopimuksen perusteella bonuksia tai sanktioita kyselyn avulla mitatun palvelutason mukaan.

Kysely toteutettiin Webropol-kyselynä 1.-30.11.2018. Vastauksia saatiin 514 kpl (vuonna 2017 vastauksia oli 496 kpl). Noin puolessa vastauksista oli lisäksi sanallista palautetta.

Vastauskohtaisten pisteiden jakautuminen

Vähiten 1-2 -pisteen vastauksia sai asiakaspalvelu bussissa, kaluston hyvä kunto ja matkustusoikeuden lisälatauksen helppous. Selvästi suurin täyden 5 pisteen osuus oli paikallisliikenteen aikataulutiedon löytämisen helppoudessa.

Eniten 1-2 pisteen vastauksia keräsivät laikallis- ja lähiliikenteen vaihtoyhteydet sekä aikataulutiedotus poikkeustilanteissa.

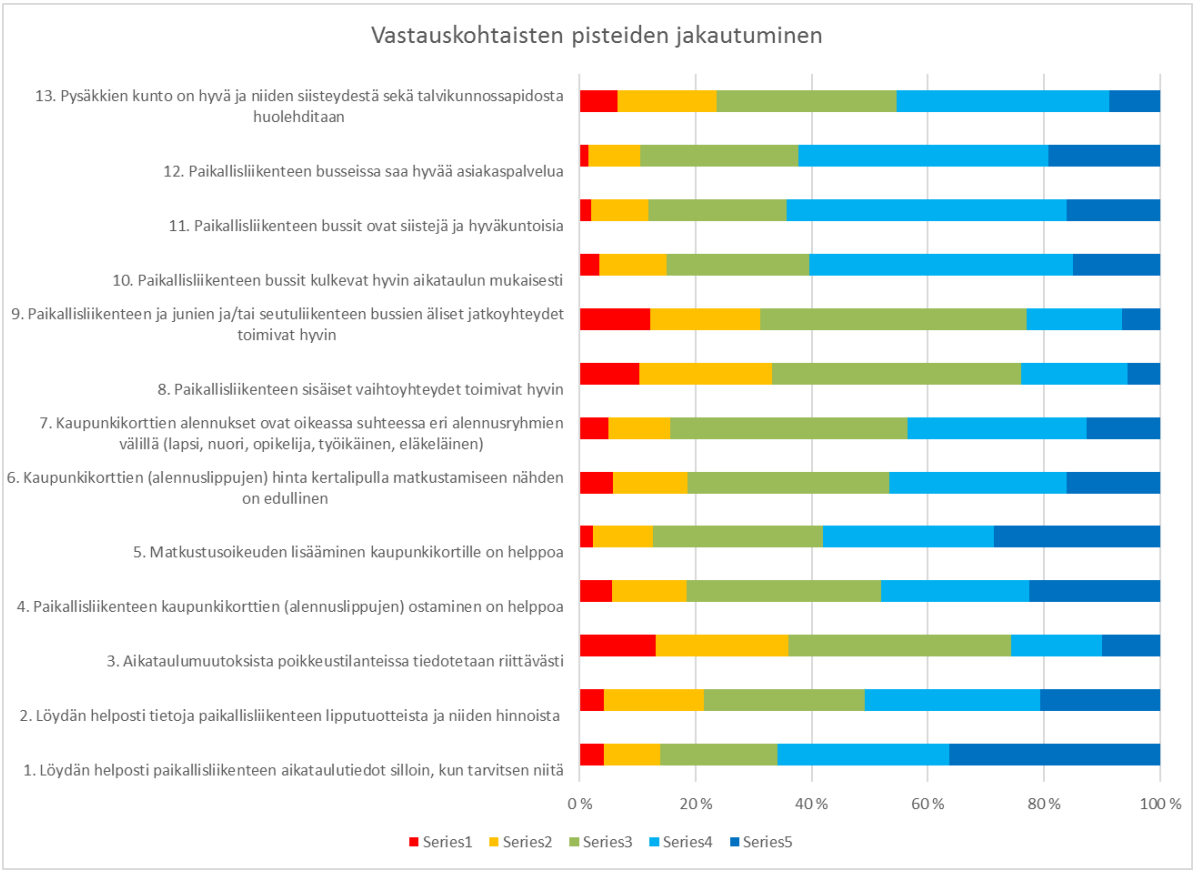

Eniten nousseet

Sija	Väittämä	v.2012	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017	v.2018	ero 17->18	12->18
1. (2.)	1. Löydän helposti paikallisliikenteen aikataulutiedot silloin, kun tarvitsen niitä	3,22	3,39	3,58	3,74	3,70	3,73	3,84	2,9 %	19,3 %
6. (9.)	4. Paikallisliikenteen kaupunkikorttien (alennuslippujen) ostaminen on helppoa	2,90	2,98	3,16	3,19	3,30	3,38	3,46	2,4 %	19,3 %
13. (13.)	3. Aikataulumuutoksista poikkeustilanteissa tiedotetaan riittävästi	2,39	2,52	2,71	2,77	2,65	2,72	2,78	2,2 %	16,3 %

Joukkoliikenteen palveluiden tavoitettavuuden kannalta keskeinen paikallisliikenteen aikataulutiedon helppo tavoitettavuus kasvoi eniten, eli 2,9 % ja on nyt väittämien pisteissä sijalla 1. Myös aikataulumuutoksista poikkeustilanteissa tiedottaminen on selvästi parantunut.

Kaupunkikorttien osto koetaan myös entistä helpommaksi. Tähän on todennäköisesti vaikuttanut nettikaupan uudistuminen ja uudet myyntipisteet kolmella R-kioskilla.

Eniten laskeneet

Sija	Väittämä	v.2012	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017	v.2018	ero 17->18	12->18
10. (10.)	13. Pysäkkien kunto on hyvä ja niiden siisteydestä sekä talvikunnossapidosta huolehditaan	2,93	2,76	3,03	3,13	3,26	3,37	3,24	-3,9 %	10,6 %
8. (6.)	6. Kaupunkikorttien (alennuslippujen) hinta kertalipulla matkustamiseen nähden on edullinen	2,84	2,98	3,30	3,35	3,30	3,50	3,38	-3,4 %	19,0 %
3. (1.)	12. Paikallisliikenteen busseissa saa hyvää asiakaspalvelua	3,09	3,23	3,45	3,68	3,68	3,77	3,69	-2,1 %	19,4 %

Net Promoter Score (NPS)

NPS on laajasti käytetty, asiakastyytyväisyyttä mittaava indeksi, jossa vastaaja kertoo 1-10 asteikolla valmiudestaan suositella Lappeenrannan joukkoliikenteen käyttöä. Suosittelijoiksi katsotaan arvosanat 9-10 ja arvostelijoiksi 0-6. Indeksi saadaan vähentämällä arvostelijoiden %-osuus suosittelijoiden %-osuudesta. NPS-arvo vaihtelee -100:n ja + 100:n välillä.

Lappeenrannassa NPS-arvo oli vuonna 2018 -5,45 kun se vuotta aiemmin oli -2,25. NPS-arvon kehitys Lappeenrannassa on lievästi negatiivinen tehdyistä uudistuksista huolimatta. Yhtenä tekijänä saattaa olla uudet opiskelijat, jotka vertaavat kehitystä aiempaan kotipaikkaansa Lappeenrannan sijaan. Opiskelijoiden NPS-arvo oli kuitenkin -4,90 % eli kaikkien vastaajien keskiarvoa parempi.

Linjakohtainen NPS-tarkastelu

Parhaat linjat vastaajien mielestä ovat linja 5 (14,4%), linja 1 (9,2 %) ja linja 3 (5,1 %). Erityisesti linja 3 yllätti positiivisesti, koska sille on lisätty kohteita ja ajoaika linjan päästä päähän on kasvanut huomattavasti.

Selkeästi heikoin tilanne on linjalla 4 (-21,9 %) kun osin samaa reittiä ajava linja 47 sai kuitenkin -2,8 % pisteet.

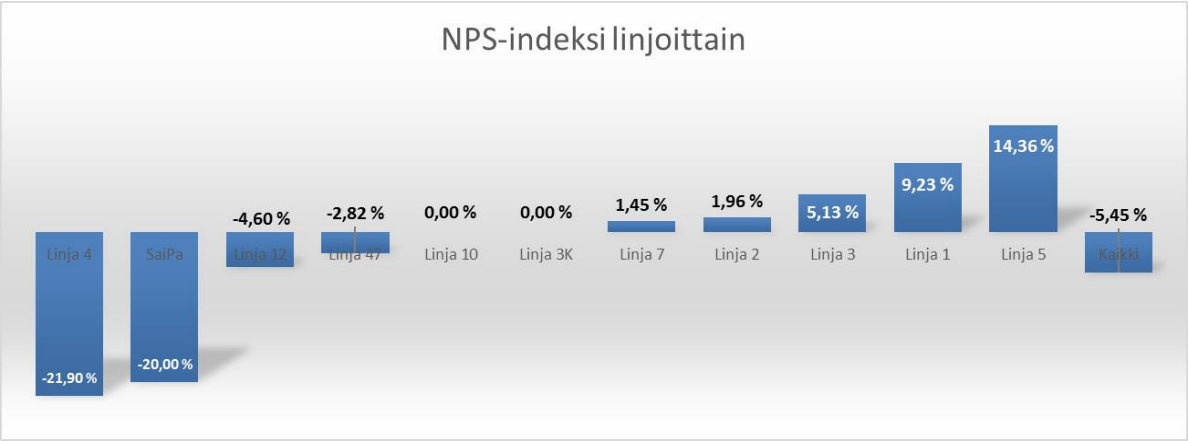

Väline, jolla aikatauluja haetaan

Vastaajalta kysyttiin: Arvioi vielä, mistä lähteistä ja millä välineillä haet paikallisliikenteen aika-taulutietoja. Valitse jokaiseen lähteeseen sopivin käyttömääräsi kuvaava vaihtoehto.

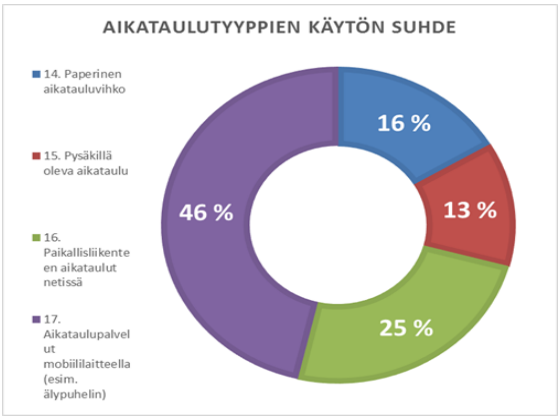

Jo lähes 50 % aikatauluhauista tapahtuu Lappeenrannassa mobiililaitteella (46 %). Mobiililaite on korvannut myös pysäkkiaikataulut, joista katsottiin enää 13 %. Samoin aikatauluvihkon käyttö on enää 16 %. Nettisivuilta aikatauluja haetaan 25 %.

Mobiililaitteella hauista liki 70 % on päivittäisiä, kun netistä katsotaan päivittäin 37 % ja paperiaikataulusta 29 %.

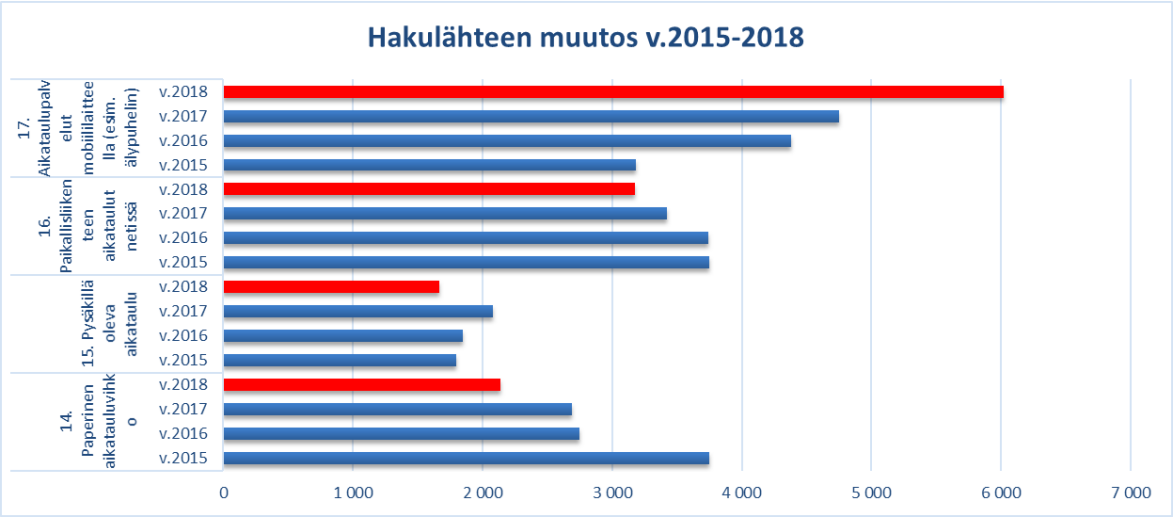

Mobiililaitteen osuus on jälleen kasvanut voimakkaasti ja on jo 46 % kaikista hauista. Samaan aikaan painettujen aikataulujen suosio on laskenut, samoin pysäkkiaikataulujen.

3. TALOUS

3.1 Liikenteen nettokustannukset

Lappeenrannan joukkoliikenteen kustannuskehitys on ollut maltillista, vaikka matkustus on kasvanut ja yksittäisten tuotteiden asiakashintoihin tehdyt muutokset ovat tarkoituksellisesti olleet kaupungin tulojen kannalta neutraaleja.

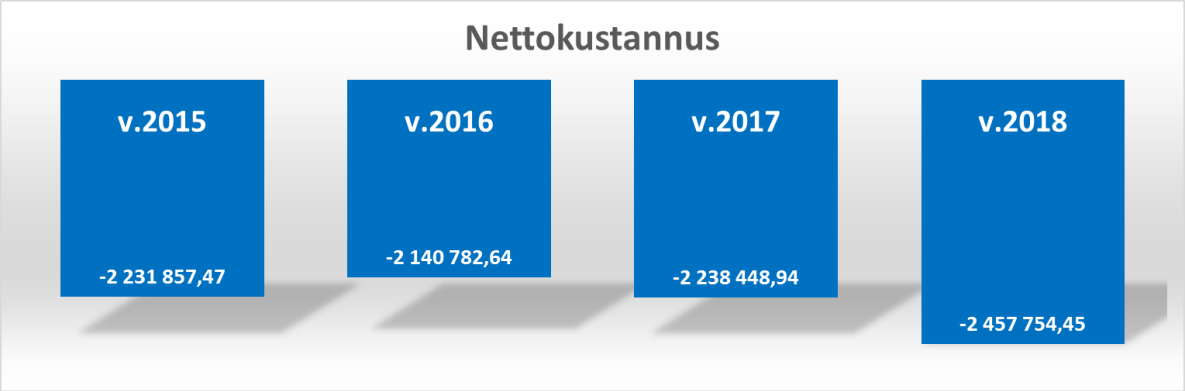

Nettokustannukset ovat kasvaneet vuodesta 2015 vuoteen 2018 yhteensä 225.897 € (+10,1 %), joista liikenteen ostojen sopimuksen mukaiset indeksikorotukset ovat 98.458 €. Koska asiakashintojen korotustarve on 1,87 kertainen liikenteen ostokustannusten nousuun verrattuna kaupungin joukkoliikennetuesta johtuen, asiakashintojen korotustarve olisi ollut 184.000 €.

Lappeenrannan paikallisliikenteen tehokkuus mitattuna nousuilla/linjakilometri on kasvanut vuodesta 2015 vuoteen 2018 12,8 %. Samaan aikaan paikallisliikenteessä tehtyjen matkojen määrä kasvoi 9,7 % (+149.425 matkaa) ja linjakilometrit vähenivät 2,8 % (-39.687 km/v).

	v.2015	v.2016	v.2017	v.2018	ero v.15-18
Matkat	1 537 616	1 579 891	1 667 930	1 687 041	9,7 %
Linja-km:t	1 435 272	1 520 255	1 499 056	1 395 585	-2,8 %
Nousua/km	1,07	1,04	1,11	1,21	12,8 %

Uuden kilpailutuskierroksen myötä myös lähiliikenteen ostokustannuksia on saatu pienennettyä.

Vuosi 2018 oli joukkoliikenteen hallinnon kustannusten kannalta poikkeuksellinen: kertaluonteisina kustannuksina kirjattiin henkilöstöjärjestelyistä, ostopalveluna tehdyistä sijaisuukista ja joukkoliikennepoliittisen ohjelman päivityksen konsulttikustannuksista johtuen 249.000 € kustannukset. Hallinnollisia kustannuksia on myös lisännyt Waltti-järjestelmän kohonneet maksut, joita on kuitenkin kompensoinut Matkahuollon lipputuen ja clearing-palkkioiden loppuminen.

Liikennekatteessa ei ole mukana joukkoliikenneselvitykset (119.937 €), Matkakeskus, opastus ja info (2.345 € + 19.116 €) ja Waltin kustannukset (107.488 €). Nämä mukaan lukien joukkoliikenteen nettokustannukset vuonna 2018 olivat 2.870.957 €.

Kustannusten jakautuminen liikennetyypeittäin

Lappeenrannassa koulukuljetuskustannukset budjetoidaan Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimialalle, mutta kirjataan koulukohtaisesti menoiksi. Siksi koulukuljetusten kustannuksena joukkoliikenteen menoissa näkyy vuonna 2018 ainoastaan 10.990,34 €, mutta budjetoitu summa on 2.717.079,87 €.

Id	Name	2015	2016	2017	2018
*	Yhteensä	2 231 857,47	2 140 782,64	2 238 448,94	2 457 754,45
646	Koulukuljetukset	13 079,58	71 535,98	19 787,81	10 990,34
10	TULOT JA MENOT				
20	Tulot				86,40
320	Maksutuotot				86,40
30	Menot	-13 079,74	-53 293,14	-19 787,81	-11 076,74
400	Henkilöstömenot	0,44	-46 623,72	-1 847,65	-2 076,60
500	Palvelujen ostot	-7 678,25	-1 693,69	-12 198,25	-1 820,70
550	Aineet, tarvikkeet, tavarat	-486,18	-24,57	-935,04	-2 184,44
610	Muut kulut	-4 915,75	-4 951,16	-4 806,87	-4 995,00
40	TOIMINTAKATE	-13 079,74	-53 293,14	-19 787,81	-10 990,34
50	Palkat	0,16	-18 242,84		
648	Lähiliikenne	1 314 176,78	1 217 547,67	1 151 943,01	1 101 874,22
10	TULOT JA MENOT				
20	Tulot	333 553,56	301 024,30	485 335,33	488 969,04
300	Myyntituotot	205 553,56	181 024,30	379 335,33	381 975,19
350	Tuet ja avustukset	128 000,00	120 000,00	106 000,00	104 336,19
360	Muut tuotot				2 657,66
30	Menot	-1 595 528,05	-1 448 521,79	-1 558 149,98	-1 475 492,03
400	Henkilöstömenot	-72 347,88	-96 347,17	-97 439,01	-140 341,66
500	Palvelujen ostot	-1 115 849,21	-1 202 964,89	-1 325 726,76	-1 318 457,96
550	Aineet, tarvikkeet, tavarat	-15 827,23	-5 232,60	-7 937,48	-1 777,06
600	Avustukset (lipputuki)	-381 575,27	-134 064,89	-117 209,66	-6 304,47
610	Muut kulut	-9 928,46	-9 912,24	-9 837,07	-8 610,88
40	TOIMINTAKATE	-1 261 974,49	-1 147 497,49	-1 072 814,65	-986 522,99
50	Palkat	-52 202,29	-70 050,18	-79 128,36	-115 351,23
649	Paikallisliikenne	904 601,11	851 698,99	1 066 718,12	1 344 889,89

Kun koulukuljetuksissa käytetään budjetoitua 2.717.079,87 € nettokustannusta vuoden 2018 osalta ja lähi- sekä paikallisliikenteen osalta toteutuneita nettokustannuksia, nähdään koulumatkakustannusten todellinen merkitys joukkoliikenteen kustannuksiin. Koulumatkakustannusten osuus on yli puolet, toinen puolikas jakautuu paikallis- ja lähiliikenteen kesken.

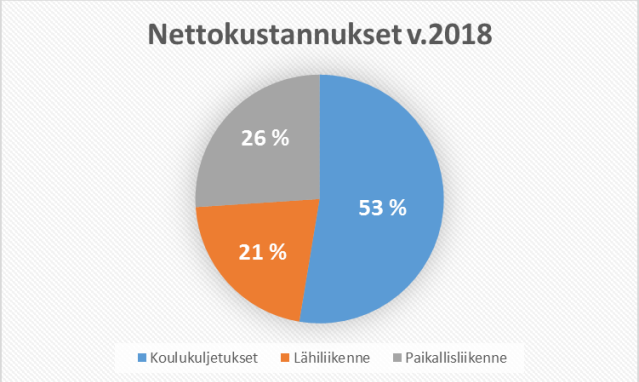

3.2 Valtion tuki

Valtion vuoden 2018 talousarviossa oli keskisuurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukea varten varattu yhteensä 8,125 milj. euron määräraha. Avustusta voivat hakea Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kuopion, Lahden ja Porin kaupunkiseudut sekä Kotkan, Kouvolan, Lappeenrannan ja Vaasan kaupungit. Avustuksen edellytyksenä on, että hakija on laatinut aiesopimuksen joukkoliikenteen kehittämisohjelman toteuttamisesta siten, että niissä tavoitteena on houkutteleva joukkoliikenteen palvelutaso.

Valtionavustusta voidaan myöntää enintään 50 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Valtionavustukseen hyväksyttävinä kustannuksina pidetään palvelusopimusasetuksen mukaisen liikenteen ostoista, hintavelvoitteen korvaamisesta ja joukkoliikenteen kehittämisestä aiheutuneita kustannuksia. Lisäksi Liikennevirasto voi myöntää valtionavustusta keskisuurelle kaupunkiseudulle

joukkoliikenteen informaatio- ja maksujärjestelmien kehittämiseen sekä joukkoliikenteen matkapalvelukeskuksen ja matkakeskuksen suunnitteluun ja kehittämiseen.

Myönnetyt tuet 2012-2018:

Kaupunki	v.2012	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017	v.2018	Muutos 2017-> 2018
Kotka	702.635	775.000	775.000	728.000	845.000	800.000	755.000	-5,6 %
** Hamina*					*150.559*	*145.842*	137.638	-5,6 %
** Kotka*					*622.081*	*599.089*	565.390	-5,6 %
** Pyhtää*					*57.565*	*55.069*	51.972	-5,6 %
Lappeenranta	558.468	662.160	662.160	636.000	600.000	580.000	553.000	-4,7 %
Kouvola	500.220	555.000	555.000	544.000	540.000	550.000	579.000	+5,3 %

Taulukko: Etelä-Suomen läänin/ KAS ELYn kaupunkien saamat joukkoliikennetuet vuosina 2012 ja LiVi/ELY/kaupunki aiesopimuksen mukainen tuki 2013-2018. Luvuissa on mukana lipputuki ja paikallisliikenteen ostot sekä kehityshankkeet. Vuoden 2016-2018 osalta Kotka käsittää myös Haminan ja Pyhtään.

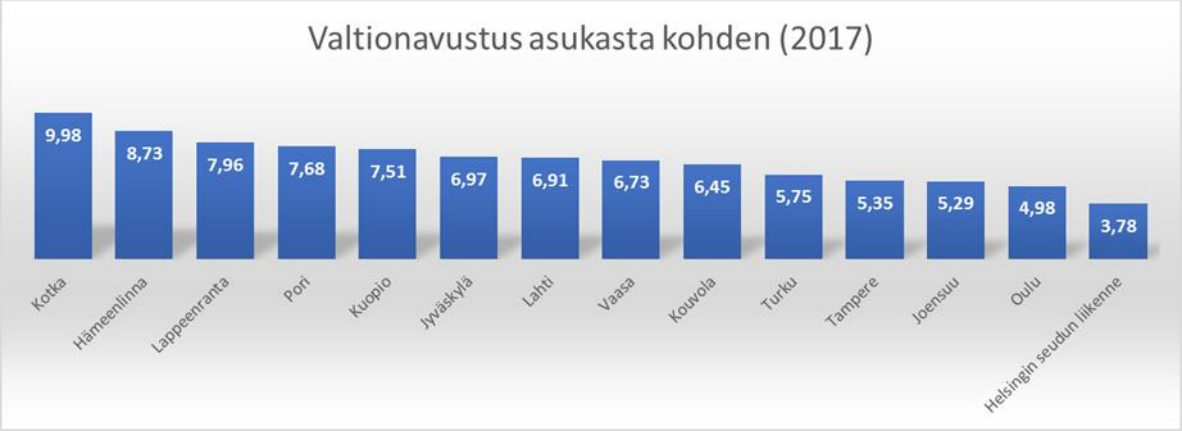

Kuva: valtionavustus asukasta kohden suurissa ja keskisuurissa kaupungeissa v. 2017 (Lähde: JUKU)

Liikenne- ja viestintäviraston, Kaakkois-Suomen ELYn ja Lappeenrannan kaupungin toimivaltaisen viranomaisen välisen Aiesopimus joukkoliikenteen kehittämisestä ja rahoituksesta vuosille 2019-2020 mukaan valtionavustus Lappeenrannalle olisi kumpanakin vuonna 550.000 €/vuosi.

3.3 Kelan 2. asteen koulumatkatukilippukompensaatio

Waltti-lippujen myötä Kelan kanssa on päästy valtakunnallisesti sopimukseen, jossa Kela maksaa laskennallisen kompensaation toisen asteen opiskelijoiden (lukiot, ammattikoulu) kaupungin tukemasta lipputuotteesta.

Lappeenranta on saanut syksystä 2016 lähtien kokonaan uutena tuloeränä Kelalta noin 5.400 €/kk hyvitystä 38 €/30 pv koulumatkatukilipusta. Vuositasolla tämä on noin 50.000 €.

Matkoja Kelan 2. asteen Waltti-koulumatkatukilipulla tehtiin vuonna 2018 yhteensä 16.639 matkaa, vuotta aiemmin 11.469 matkaa.

4. MATKUSTUS

4.1 Lappeenrannan paikallisliikenne

Lappeenrannan paikallisliikenteessä tehtiin kaikkiaan 1.687.041 matkaa vuoden 2018 aikana. Matkustajamäärä on kasvanut vuoden 2018 aikana 19.111 matkalla (+1,1 %) kun vuotta aiemmin kasvu oli 6,0 %.

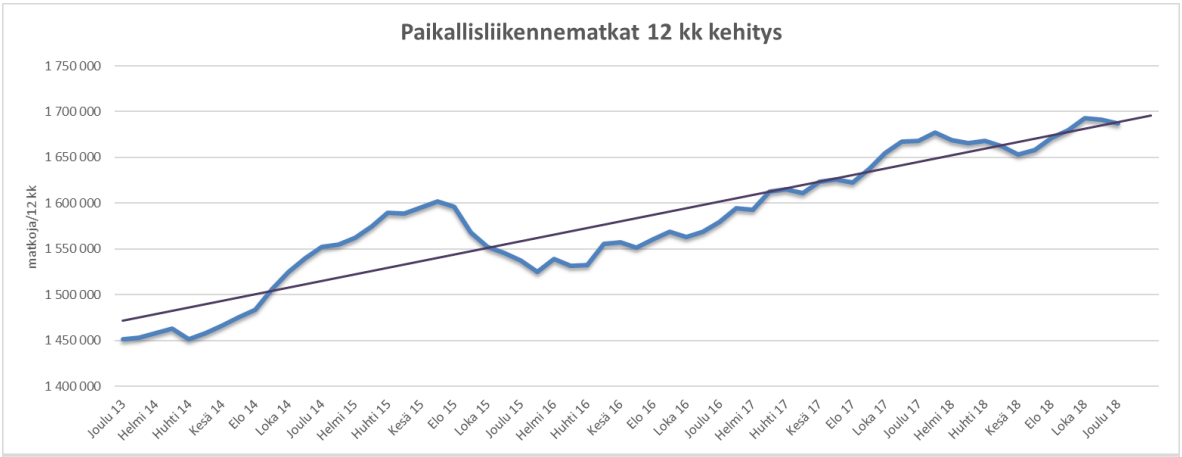

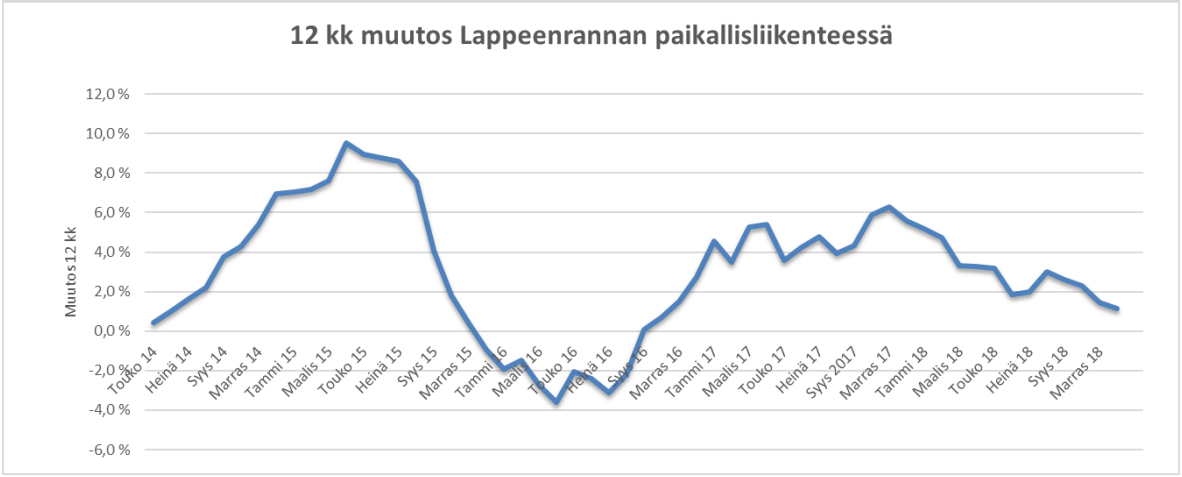

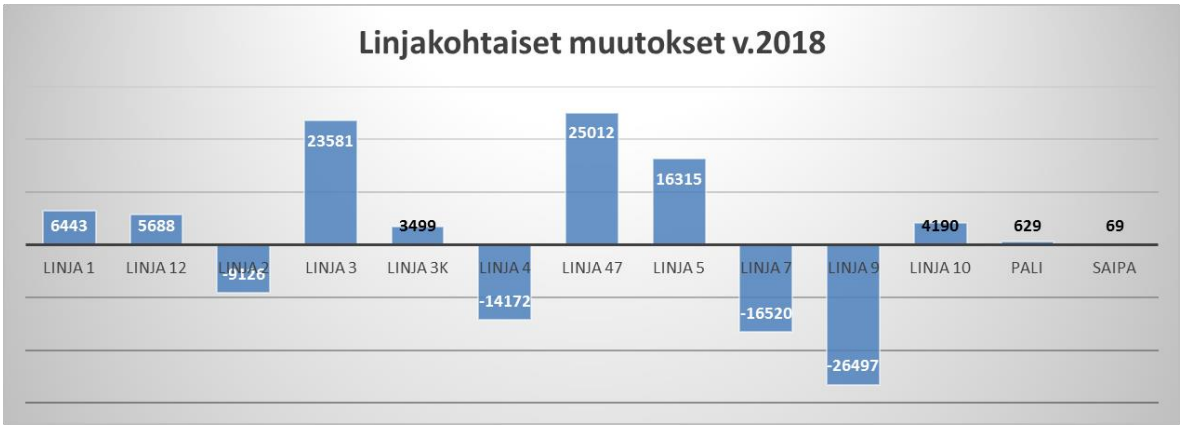

Linjojen 4 ja 7 ilta- ja viikonloppuliikenne yhdistyi linjaksi 47. Linja 9 loppui kun linja 3 ryhtyi ajamaan Pikisaaren kautta.

Linjat 1, 2 ja 5 hoitavat 75 % koko Lappeenrannan paikallisliikenteen matkasuoritteista.

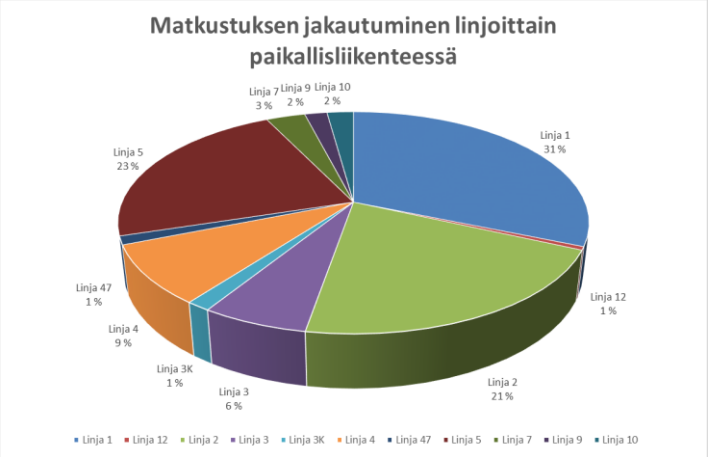

4.2 PALI-liikenne

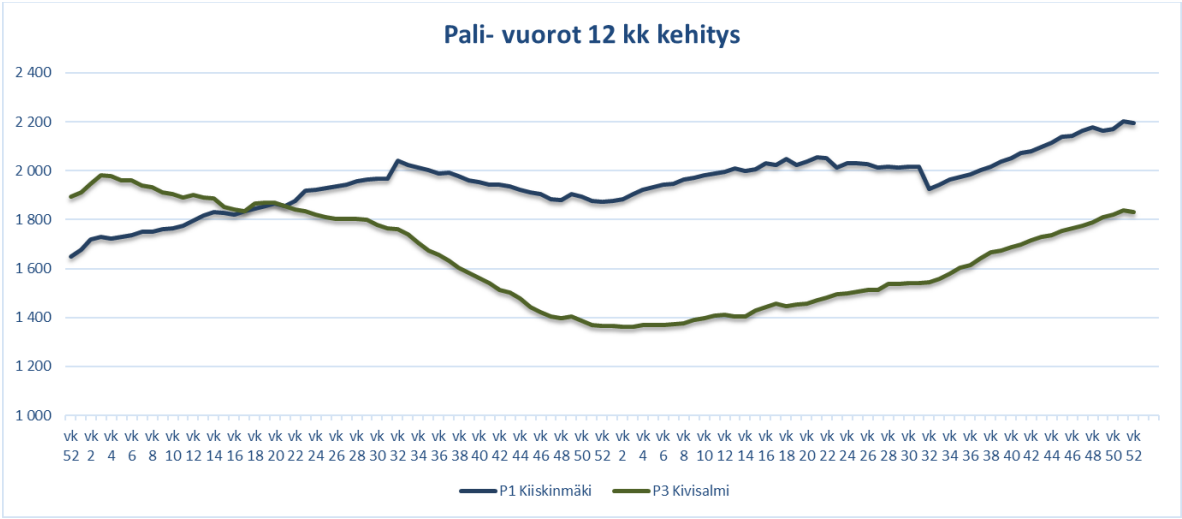

Palveluliikenteen linjoista enää kaksi on käytössä; P1 Kiiskinmäki ja P3 Kivisalmi. Viimeistään SOTE-uudistuksen myötä on syytä arvioida, onko Lappeenrannan kaupungin perusteltua ostaa PALI-liikennettä kun koko paikallisliikenne ajetaan matalalattiaisella kalustolla ja 65 vuotta täyttäneille on vielä erityisalennuksia päiväaikaan.

4.3 Joutsenon suunnan lähiliikenne

Lappeenranta – Joutseno – Imatra -liikenteestä ELY-keskus hoitaa pääosin valtatietä ajettavan linjan 100, joka on kuitenkin osana Lappeenrannan Waltti-liikennemallia. Kaupunki maksaa ELY-keskukselle nousukorvauksen, joka vastaa vanhaa Matkahuollon 44 matkan sarjalipputaksaa. Lappeenrannan kaupungin vastuulle on jäänyt lähinnä koulu- ja asiointiliikennettä palvelevat Ilottulan- ja Haukilahden tien kautta ajettavat vuorot.

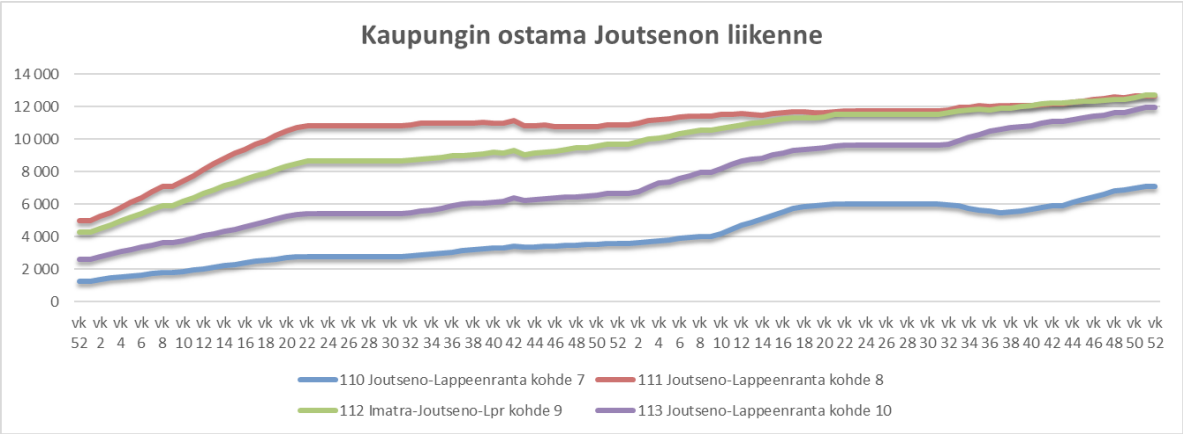

Kuva: *Kaupungin ostaman Joutsenon suunnan liikenteen 12 kk matkustajamääräkehitys Waltti-liikenteen osalta. Linjan 100 (ELY) Lappeenranta-Joutseno-Imatra matkustajamäärä on 12 kk jaksolla 131.224 nousua.*

4.4 Muu lähiliikenne

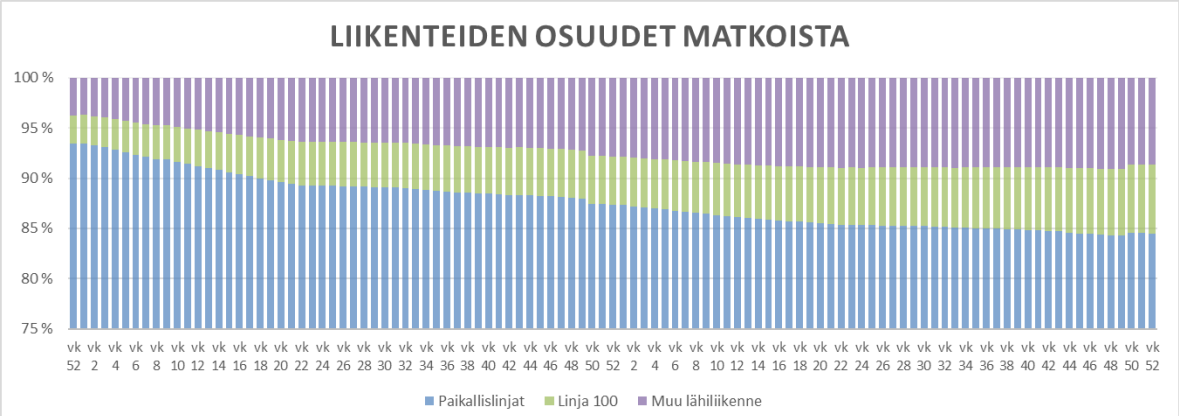

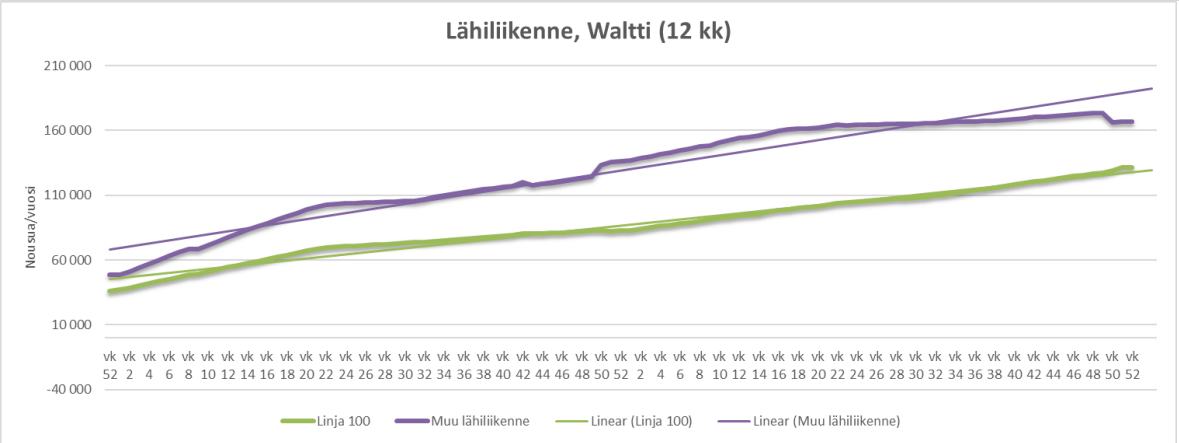

Waltti-lipuilla tehdyt nousut linjoittain

Linja nro	Reitti	nousua/ v.2017	nousua/ v.2018	ero	%-ero
100	Imatra-Lappeenranta VT6 *(ELYn ostamaa liikennettä)*	83 706	131.490	+47.784	+57,1%
610	Simola-Rikkilä kohde 2	20 794	20.535	-259	-1,2 %
300	Vainikkala, koulup	18 060	20.770	+2.710	+15,0%
603	Lappeenranta-Hytti-Ylämaa, kohde 2	12 576	13.735	+1.159	+9,2%

111	Joutseno-Lappeenranta kohde 8	10 903	12.703	+1.800	+16,5%
112	Imatra-Joutseno-Lpr kohde 9	9 664	12.729	+3.065	+31,7%
113	Joutseno-Lappeenranta kohde 10	6 651	11.988	+5.337	+80,2%
602	Ylämaa, kohde 3 Koulup.	5 809	5.180	-629	-10,8%
601	Ylämaa kohde 3 M-P	5 776	6.261	+485	+8,4%
200	Nuijamaa kohde 1	5 311	5.913	+602	+11,3%
130	Partala-Soskua kohde 3	3 905	5.826	+1.921	+49,2%
110	Joutseno-Lappeenranta kohde 7	3 577	7.134	+3.557	+99,4%
500	Turkkila-Rapattila-Turkkila, kohde 1	2 657	4.123	+1.466	+55,2%
620	Tani-Pulsa-Korkea-aho kohde 2	2 327	5.180	+2.853	+122,6%
120	Ravattila-Konnunsuo-Kivisaari k 4	1 782	-		
122	Ahola-Kuurmanpohja kohde 6	869	-		
301	Vainikkala M-P++	456	609	+153	+33,6%
310	Rapattila, kohde 1	267	119	-148	-55,4%

Taulukko: *Waltti-lipuilla tehdyt matkat vuosittain ja linjoittain. Vuoden 2017 käytössä oli vielä laajemmin Matkahuollon tuotteita, mm. seutulippu, joten kasvuprosentit eivät ole suoraan vertailukelpoisia.*

Linja 100 Imatra-Joutseno-Lappeenranta on Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ostamaa liikennettä, josta Lappeenrannan kaupunki maksaa lipputukea vastaavaa nousukorvausta ELYlle kaupungin lipputuotteista.

4.5 Waltti-liikenne koko kaupungin alueella

Walttimatkat lipputuotteittain vuosina 2016-2017

	v.2016		v.2017		muutos		ero %-yks
Opiskelija 30	184 279	14,90 %	268 733	15,72 %	84 454	45,83 %	0,82 %
Aikuinen kausi 30	168 786	13,70 %	273 041	15,98 %	104 255	61,77 %	2,28 %
Kausi lapsi 30	138 487	10,80 %	224 056	13,11 %	85 569	61,79 %	2,31 %
Kausi seniori 30	10 640	0,90 %	17 253	1,01 %	6 613	62,15 %	0,11 %
Kausi yht.	502 192	40,30 %	783 083	45,82 %	280 891	55,93 %	5,52 %
Arvo seniori	41 941	8,20 %	55 027	3,22 %	13 086	31,20 %	-4,98 %
Arvolippu aikuinen	91 286	7,60 %	134 755	7,89 %	43 469	47,62 %	0,29 %
Arvo opiskelija	98 304	5,50 %	130 999	7,67 %	32 695	33,26 %	2,17 %
Arvolippu lapsi	26 340	2,20 %	45 273	2,65 %	18 933	71,88 %	0,45 %
Arvo yht.	257 871	23,50 %	366 054	21,42 %	108 183	41,95 %	-2,08 %
Kertalippu aikuinen	330 208	25,90 %	308 346	18,04 %	-21 862	-6,62 %	-7,86 %
Kertalippu lapsi	47 283	3,80 %	62 416	3,65 %	15 133	32,01 %	-0,15 %
Kerta yht.	377 491	29,70 %	370 762	21,70 %	-6 729	-1,78 %	-8,00 %
Koululaislippu	54 833	1,70 %	113 640	6,65 %	58 807	107,25 %	4,95 %
Irtolippu muu	8 331	0,60 %	3 106	0,18 %	-5 225	-62,72 %	-0,42 %
Irtolippu koulu	0		428	0,03 %	428		0,03 %
Opiskelija 30 KELA	6 488	0,10 %	11 469	0,67 %	4 981	76,77 %	0,57 %
Littera	1 461	0,10 %	694	0,04 %	-767	-52,50 %	-0,06 %
Lastenvaunut	30 001	2,60 %	32 031	1,87 %	2 030	6,77 %	-0,73 %
Vaihto aikuinen	7 830	0,70 %	8 137	0,48 %	307	3,92 %	-0,22 %
Lapsi alle 7v	5 444	0,50 %	11 576	0,68 %	6 132	112,64 %	0,18 %

Rollaattori	1 490	0,10 %	4 517	0,26 %	3 027	203,15 %	0,16 %
Mobiililippu	0		1 910	0,11 %	1 910		0,11 %
Veteraani	1184	0,10 %	580	0,03 %	-604	-51,01 %	-0,07 %
Vaihto lapsi	864	0,10 %	891	0,05 %	27	3,13 %	-0,05 %
Kertakortti aik 225	0		95	0,01 %	95		0,01 %
Muut yht.	117 926	6,60 %	189 074	11,06 %	71 148	60,33 %	4,46 %
Yhteensä	1 255 480	100,00 %	1 708 973	100,00 %	453 493	36,12 %	0,00 %

Suurin matkamääräinen kasvu vuonna 2018 oli aikuisen 30 päivän kausilipulla: +70.283 nousua (+25,7 %) ja toiseksi suurin opiskelijan 30 päivän kausilipulla: +53.704 nousua (+20,0 %).

	v.2016		v.2017		v.2018		ero 17/18	
Opiskelija 30	184 279	14,90 %	268 733	15,72 %	322 437	17,02 %	53 704	2,83 %
Aikuinen kausi 30	168 786	13,70 %	273 041	15,98 %	343 324	18,12 %	70 283	3,71 %
Kausi lapsi 30	138 487	10,80 %	224 056	13,11 %	252 521	13,33 %	28 465	1,50 %
Kausi seniori 30	10 640	0,90 %	17 253	1,01 %	23 820	1,26 %	6 567	0,35 %
Kesäliput 90	0		0		38 514	2,03 %	38 514	2,03 %
Kausi yht.	502 192	40,30 %	783 083	45,82 %	980 616	51,68 %	197 533	5,86 %
Arvo seniori	41 941	8,20 %	55 027	3,22 %	62 810	3,31 %	7 783	0,41 %
Arvolippu aikuinen	91 286	7,60 %	134 755	7,89 %	151 249	7,98 %	16 494	0,87 %
Arvo opiskelija	98 304	5,50 %	130 999	7,67 %	135 692	7,16 %	4 693	0,25 %
Arvolippu lapsi	26 340	2,20 %	45 273	2,65 %	49 505	2,61 %	4 232	0,22 %
Arvo yht.	257 871	23,50 %	366 054	21,42 %	399 256	21,04 %	33 202	-0,38 %
Kertalippu aikuinen	330 208	25,90 %	308 346	18,04 %	261 172	13,78 %	-47 174	-2,49 %
Kertalippu lapsi	47 283	3,80 %	62 416	3,65 %	56 479	2,98 %	-5 937	-0,31 %
Kerta yht.	377 491	29,70 %	370 762	21,70 %	317 651	16,74 %	-53 111	-4,96 %
Koululaislippu	54 833	1,70 %	113 640	6,65 %	108 660	5,73 %	-4 980	-0,26 %
Irtolippu muu	8 331	0,60 %	3 106	0,18 %	1 966	0,10 %	-1 140	-0,06 %
Irtolippu koulu	0		428	0,03 %	793	0,04 %	365	0,02 %
Opiskelija 30 KELA	6 488	0,10 %	11 469	0,67 %	16 639	0,88 %	5 170	0,27 %
Littera	1 461	0,10 %	694	0,04 %	241	0,01 %	-453	-0,02 %
Lastenvaunut	30 001	2,60 %	32 031	1,87 %	29 335	1,55 %	-2 696	-0,14 %
Vaihto aikuinen	7 830	0,70 %	8 137	0,48 %	6 395	0,34 %	-1 742	-0,09 %
Lapsi alle 7v	5 444	0,50 %	11 576	0,68 %	14 238	0,75 %	2 662	0,14 %
Rollaattori	1 490	0,10 %	4 517	0,26 %	5 478	0,29 %	961	0,05 %
Mobiililippu	0		1 910	0,11 %	9 978	0,53 %	8 068	0,43 %
Veteraani	1184	0,10 %	580	0,03 %	529	0,03 %	-51	0,00 %
Vaihto lapsi	864	0,10 %	891	0,05 %	605	0,03 %	-286	-0,02 %
Kertakortti aik 225	0		95	0,01 %	5 081	0,27 %	4 986	0,26 %
Muut yht.	117 926	6,60 %	189 074	11,06 %	199 938	10,54 %	10 864	-0,52 %
Yhteensä	1 255 480	100,00 %	1 708 973	100,00 %	1 897 461	100,00 %	188 488	100,00 %

Kertalippujen osuus on pudonnut vuoden 2016 29,7 prosentista kahdessa vuodessa 16,7 prosenttiin kaikista matkoista. Nyt luku vastaa paremmin keskisuurten kaupunkien kertalippumatkustusta ja edesauttaa pysäkkiajan lyhentymistä, kun vaihtorahan käsittely pienenee.

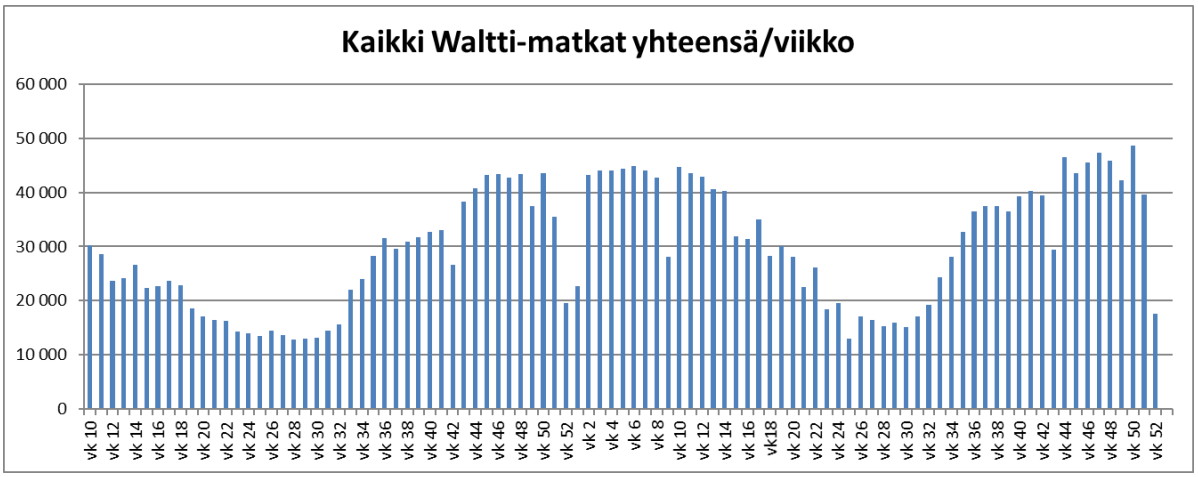

4.6 Opiskelijoiden matkustus

Opiskelijan 30 päivän kausilipun kasvu vuodesta 2014 vuoteen 2018 on 16.098 nousua (+5,3 %) ja arvolipun/44 m sarjakortin +36.545 nousua (+37,2 %).

Pelkästään vuonna 2018 kasvu oli kausilipulla 53.704 nousua (+20,0 %) ja arvolipulla +4.101 nousua (+3,1 %). Yhteensä kasvu oli 57.805 nousua (+14,5 %).

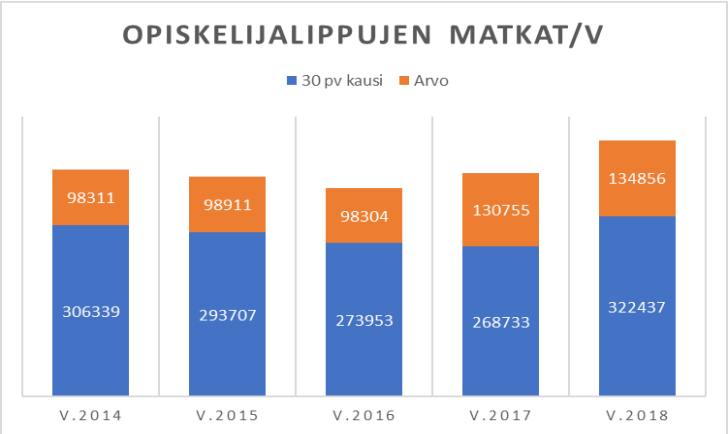

5. LIPUNMYYNTI

5.1 Waltti-korttipohjat

Lappeenrannassa on 31.12.2018 mennessä myyty 20.191 korttirunkoa, joille on ladattu matkustusoikeutta 173.514 kertaa, eli keskimäärin 8,6 kertaa/kortti.

10.000 Waltti-kortin raja saavutettiin helmikuussa 2017.

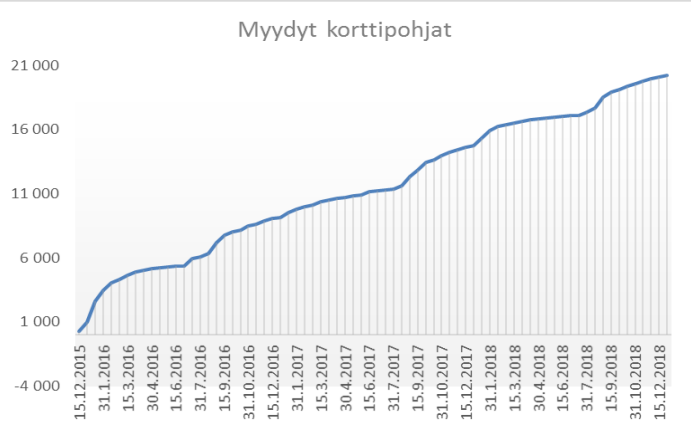

5.2 Korttilataus

Lappeenrannassa on kolme kiinteää palvelupistettä, joissa myydään Waltti-tuotteita; Winkki (15,7 %), Aalef (11,5 %) ja Joutsenon kirjasto (2,3 %). Lisäksi ensimmäisen Waltti-kortin ja korttirungon voi ostaa netistä.

Nettimyynnin osuus latauksista on 23,7 % ja busseissa tehtävien latausten osuus on 45,3 %.

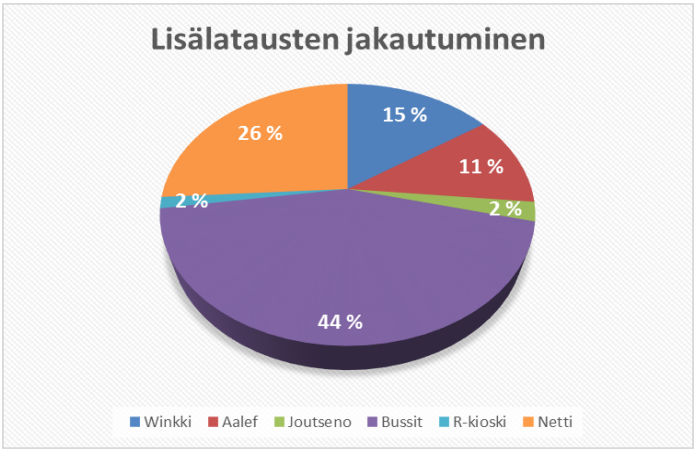

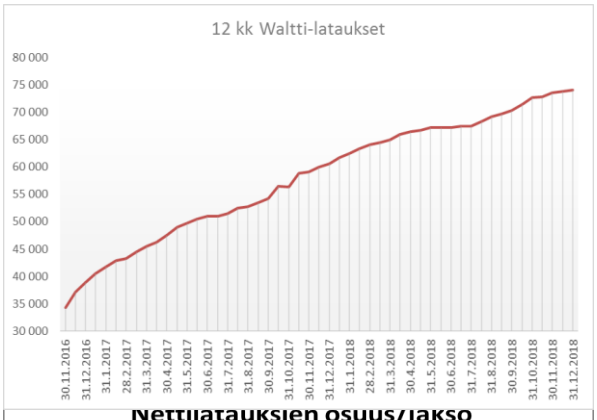

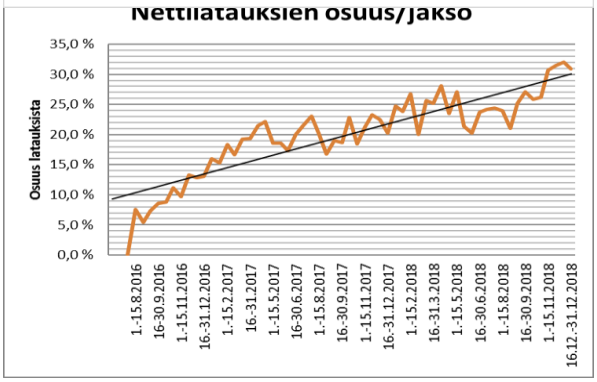

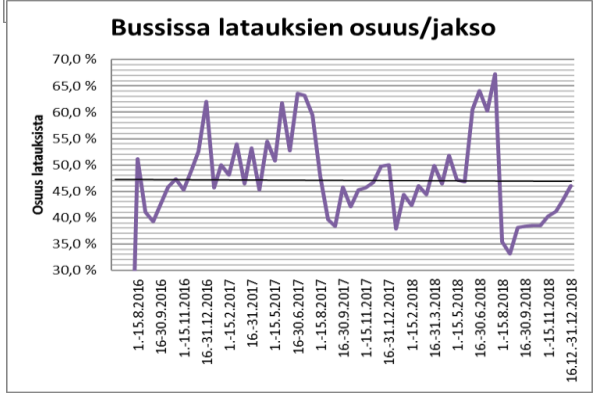

6. ENNUSTEET JATKOKEHITYKSESTÄ

6.1 Alustava kustannusarvio paikallisliikenteen kustannuksista vuodelle 2019

		Tot.2018	Enn.2019	ero €	ero %
665	Joukkoliikenneselvitykset	119 937	60 000	-59 937	-50,0 %
666	Matkakeskus, opastus, info	2 345	2 380	35	1,5 %
667	Tiedotus	34 151	34 663	512	1,5 %
669	Palvelulinjat	53 321	54 121	800	1,5 %
670	Paikallisliikenneostot	3 946 793	4 100 000	153 207	3,9 %
	Paikallisliikenteen lipputulo	-2 535 336	-2 573 366	-38 030	1,5 %
971	Lähiliikenneostot	1 031 929	1 050 504	18 575	1,8 %
	Lähiliikenteen lipputulo	-164 638	-167 108	-2 470	1,5 %
678	Matkakeskus	19 116	19 403	287	1,5 %
679	Vainikkala	249 560	244 569	-4 991	-2,0 %
685	Waltti	107 488	170 000	62 512	58,2 %
	Lipputuki	6 291	0	-6 291	-100,0 %
	Liikennekate, netto	2 870 957	2 995 166	124 209	4,3 %

Liikennekate ei sisällä henkilöstön palkka- ym. kustannuksia. Liikenteen ostot on sidottu indeksiin, joten esimerkiksi polttoaineveromuutokset vuoden 2019 aikana saattavat muuttaa kustannuksia yllättävästi, samoin öljyn markkinahinta.

6.2 Paikallisliikenteen matkustajamääräkehitys

Paikallisliikenteen matkustajamääräkehitys oli vuonna 2018 +1,1 %.

Mikäli merkittäviä liikenteen supistuksia ei tehdä, realistinen tavoite on 1,5 % kasvu vuonna 2019. Kasvu edellyttää opiskelijoille kohdistettavan tiedotuksen onnistumista vähintään vuoden 2018 tasolla syksyllä 2019.

7. TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

7.1 Asiakaskyselyn mukaiset kehityskohteet vuodelle 2019

Keskeisimmät uudistustarpeet on listattu alla olevaan taulukkoon:

Aihealue	Kohde/toimenpide
Aikataulujen luotettavuus	• *Aikataulujen paikkansa pitävyys on saanut vuosittain hyvän, noin 3,5 pisteen arvion, mutta silti luotettavuutta moititaan useissa sanallisissa palautteissa. Aikataulujen luotettavuutta tulisi tarkastella esim. pistokokein Koulukadulla ja hyödyntämällä autolaitteilta saatavaa paikannustietoa* • *Koska osalla kaupunkilaisista on vanhaa tai välikäsien kautta saatua, osin virheellistäkin tietoa, faktoista tulisi tiedottaa ja toisaalta pyrkiä ratkaisemaan mahdolliset, todelliset ongelmakohdat*
Tiedotus ja viestintä	• *Lisää englanninkielistä tietoa tuotteista, reiteistä ja aikatauluista* • *Tietoisku joukkoliikenteestä joutsenolaisille* • *Tiedotetaan joukkoliikennesivuilla, että paikallisliikenteessä voi maksaa pankkikortilla, koska useilla vastaajilla oli tästä väärä käsitys*
Asiakaspalvelu	• *Osa kuljettajista tarvitsee asiakaspalvelukoulutusta ja työnantajan valvontaa* • *Sanallisissa vastauksissa nousi jälleen esiin kaksi erityisen asiakasmyönteistä kuljettajaa, jotka tulee huomioida*
Waltti	• *Nettikaupan toiminnassa edelleen kehitettävää*
Linjat ja vuorot	• *Viikonlopputarjonnan lisäämismahdollisuuksien selvittäminen*

Tietoisku joutsenolaisille perustuu siihen, että he suhtautuivat poikkeuksellisen kriittisesti joukkoliikenteeseen ja osa palautteesta perustui sanallisten vastausten perusteella vanhentuneeseen tai väärään tietoon.

Pankkikorttimaksaminen sisältyy liikennöitsijän nykyiseen sopimukseen, mutta siitä joustettiin aiemmin pankkikorttitekniikan muuttuessa. Nyt teknisiä esteitä pankkikortin hyväksymiselle ei enää ole.

Kuljettajien asiakaspalvelukoulutus tulisi jatkossa hoitaa kaupungin toimesta, jolloin tilaajan ja asiakkaan tahtotila saataisiin paremmin kuljettajien tietoon.

7.2 Lipputuotteet

7.2.1 Työsuhdematkalipun käyttöönotto

Työsuhdematkalippu on valtakunnallinen verotuettu joukkoliikennelipun maksuväline, joka voidaan toteuttaa paikallisesti olemassa olevia matkakortti- ja lippujärjestelmiä hyödyntäen. HSL:n lisäksi se on tarjolla myös esimerkiksi Matkahuollolla ja VR:llä. Työsuhde-etuja välittävien palveluntarjoajien sähköiset työsuhdelippuratkaisut (Eazybreak, ePassi ja Smartum) toimivat valtakunnallisesti.

Työsuhdematkalipun käytön laajentumiseen ja sitä kautta kokonaismatkustuksen kasvuun liittyy kaksi kaupungin omassa päätäntävallassa olevaa elementtiä

1) Kaupungin oman henkilöstön työsuhdematkalipun tukeminen esimerkiksi vaihtoehtona työpaikan parkkipaikan käyttöoikeudesta luopumiselle. Tuen määrä voi olla aluksi 100 – 300 €/vuosi.
2) Työsuhdematkalippuvaihtoehdon aktiivinen markkinointi suurimmille työnantajille ja heidän työntekijöilleen. Kampanjointiin tulee liittyä räätälöidyt aikataulut.

Jokainen uusi, joukkoliikennettä työmatkalla käyttävä henkilö lisää parhaimmillaan paikallisliikenteen matkustajamäärää noin 400 matkalla/vuosi. 100 uutta käyttäjää on realistinen tavoite ja se merkitsisi 40.000 uutta matkaa/vuosi.

Työsuhdematkalipun markkinoinnissa keskeisenä elementtinä on ympäristöystävällisen liikkumisen tukeminen. Jos työnantaja on sitoutunut kestävään kehitykseen, henkilöstön kannustaminen ympäristöystävällisempään työmatkaliikkumiseen on tähän hyvä ja konkreettinen lisä.

7.2.2 Teatterilippu matkalippuna

Turussa on vuoden kokeilukäytössä (alkoi 1.9.2018) Turun kaupungin teatterin teatterilipun hyväksyminen matkalippuna 3 h ennen esitystä ja 2 h sen päätyttyä. Lipussa on yksi vaihtomahdollisuus molempiin suuntiin matkustaessa. Teatterilippu toimii bussilippuna Föli-linjoilla Turussa, Kaarinassa, Raisiossa, Naantalissa, Liedossa ja Ruskolla.

Samaa voitaisiin kokeilla Lappeenrannassa. Vastaavaa mallia voitaisiin soveltaa myös muihin suurempiin yleisötapahtumiin, joiden pääsylippu ostetaan ennakkoon ja jossa on selkeästi tapahtumapäivä ja alkamisaika näkyvissä.

7.2.1 EU:n vammaiskortti käyttöön

Lappeenrannan Waltti-liikenteen tulisi ilmoittautua vammaiskorttikohteeksi, jolloin matkustajana olevan vammaisen avustaja saa matkustaa ilmaiseksi, mikäli vammainen henkilö esittää henkilökohtaisen EU:n vammaiskortin, jossa on avustajatarvetta osoittava A-tunnus. Yhtenäisellä Vammaiskortilla vammaiset ihmiset voivat Suomessa ja muissa EU-maissa todentaa vaivattomasti vammaisuutensa tai avustajan tarpeensa matkustaessaan esimerkiksi julkisilla kulkuneuvoilla ja osallistuessaan liikunta- ja kulttuuritapahtumiin. EU:n Vammaiskortti on vapaaehtoinen kommunikoinnin ja osallistumisen apuväline, joka otettiin käyttöön kesäkuussa 2018. Kortin hinta on 10 €.

Edun käyttö on vähäistä, mutta se kertoo kaupungin halusta tarjota tasavertaiset liikkumismahdollisuudet kaikille kuntalaisille.

8. MITTARIT

YHTEISKUNNALLISET VAIKUTUKSET						
Joukkoliikenteen kysyntää kasvatetaan						
	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017	v.2018
Lappeenrannan joukkoliikenteen kokonaismatkamäärä	1 418 682	1 532 337	1 538 616	1 579 891	1 765 030	1 799 626
Lappeenrannan joukkoliikenteen linjakilometrit/vuosi	1 289 638	1 479 802	1 485 272	1 520 255	1 679 864	1 683 872
Joukkoliikennematkat / linjakilometri	1,100	1,036	1,036	1,039	0,846	1,069
Joukkoliikennematkojen määrä asukasta kohden	20,87	21,29	21,10	21,68	22,95	23,20
Autoistumisaste (autoa/1.000 asukasta)			509			
Joukkoliikennevyöhykkeellä asuvien määrä (suuralueet 1-5)	55.659 76,9 %	55.978 76,8 %	56.307 77,2 %	56.553 77,6 %	56.807 77,9 %	56.807 77,9 %
Joukkoliikennematkojen määrä joukkoliikennevyöhykkeellä asuvaa asukasta kohden	27,2	27,5	27,5	28,2	29,5	29,7
Palveluliikenteellä tuetaan kotona asumista						
	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017	v.2018
Vuosittain ajetut linjakilometrit	13.377	18.321			27.550	30.001
Palveluliikennematkojen määrä ajettua vuoroa kohden	17,95					
Kokonaismatkustajamäärä	3.608	4.247	3.115	4.297	4.477	5.106
Liikenteen päästöjä vähennetään						
CO2-raportti (t CO2-ekv/asukas)	5,3	4,9	4,6	4,9		
ASIAKKUUDEN HALLINTA JA PALVELUKYKY						
Asiakaspalvelun laatua kehitetään						
	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017	v.2018
Informaation saatavuus	3,39	3,58	3,74	3,70	3,73	3,84
Lippujen saatavuus	2,98	3,16	3,19	3,30	3,38	3,46
Tiedottaminen (liikennepoikkeukset)	2,52	2,71	2,77	2,65	2,72	2,78
Joukkoliikenteen kehittämishankkeet ja haasteiden tunnistaminen						
Kehittämishankkeiden listaus, arviointi ja seuranta	***	***	***	***	***	***
Kehittämishaasteiden tunnistaminen	***	***	***	***	***	***
Sujuvat matkaketjut						
Matkaketjujen toimivuus seutuliikenteeseen	2,62	2,85	2,89	2,79	2,86	2,86
Raideliikenteen kehittymisen seuraaminen	**	**	**	**	**	**
TALOUS						
Kaupungin rahankäyttö joukkoliikenteeseen ja henkilökuljetuksiin						
	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017	v.2018
Kaupungin lipputuki matkaa kohden	1,33 €	1,63 €		Ei enää vertailukelpoinen		
Matkat suhteessa budjettivaroihin (kpl/€, osto+lippu. netto)	1,7 kpl/€					
Ostoliikenteen kustannukset matkaa kohden	3,54 €	3,82 €				
Taksapolitiikka						
Asiakkaiden tarve ja oikeudenmukaisuus	2,66	3,27	3,18	3,34	3,39	3,34

Määrärahan kehitys						
LIVIn määrärahan taso	662.160	662.160	636.000	600.000	580.000	553.000
Kaupungin määrärahan taso	1.896.155	2.047.098	1.882.801	1.559.878	2.184.793	2.587.060
– palveluliikenteen osto	17.761	18.321	16.229	64.901	69.955	53.242
– paikallisliikenteen osto (netto)	332.332	1.074.716	1 418.670	1.337.169	1.212.968	1.411.457
– lipputuet (kaupunkikortti ja seutulippu)	1.546.062	887.883	526.726	290.534	128.931	5.510
OSAAMINEN, UUDISTUMINENJATYÖKYKY						
Asiakaspalvelun taso, liikennöitsijät, Matkahuolto, kaupungin neuvonta						
	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017	v.2018
Reklamaatioiden määrä		111	151	335	342	498
Kyselyn painotetut liikennöitsijäpisteet	3,15	3,48	3,68	3,48	3,53	3,48
Asiakaskyselyn tulokset	3,23	3,45	3,68	3,68	3,77	3,69
Kaluston laadun kehittäminen						
Kaluston keski-ikä	8,8	7,2	7,1	7,5	5,4	6,2
Vuosittain hankittavien uusien autojen osuus kokonaismäärästä	+2	0	+2	+1	+1	+2
Asiakaskyselyn tulokset	3,12	3,53	3,50	3,68	3,69	3,67
Kaupungin tuottamien palvelujen kehittäminen						
Hyvän palvelutason pysäkkien osuus kokonaismäärästä						
Talvikunnossapito, palaute	2,76	3,03	3,13	3,26	3,37	3,24
Joukkoliikennesivuilla kävijöiden määrä vuodessa *) *muuttunut tilastointitapa*	147 696 +17,3 %	180 594 +22,3 %	207 862 +15,1 %	231 935 +11,6 %	257 575 +18,6 %	239 885 -6,9 %
PROSESSIT JA RAKENTEET						
Liikenteen hankintaprosessit						
	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017	v.2018
Kilpailutetun kokonaisuuden tehokkuus						
Ostetun matkan kilometrihinta (netto)	**1,47 €**	**1,38 €**	**1,26 €**	**1,03 €**	**1,30 €**	**1,54 €**
Paikallisliikenteen €/km netto			0,99 €	**0,88 €**	**0,81 €**	**0,88 €**
Seuranta ja raportointi päätöksen tueksi						
Tilastointi	**	**	**	**	**	**
Vuosiraportti	**	**	**	**	**	**
Kehitysprosessit						
Toteutetut kehityshankkeet ja niiden vaikuttavuus matkustajamääriin ja kustannuksiin	***	***	***	**	***	***